

Liep ģijas pils ģtas dome

Liep ģijas pils ģtas teritorijas pl ģnojums

Paskaidrojuma raksts

Pašreizējās situācijas raksturojums

Pasūtītājs   **LIEPĀJAS PILSĒTAS BŪVVALDE**
RoŃu iel ģ 6,
Liep ģja, LV- 3401
Re ģ. Nr.90000063185

Izpildītājs: **SIA „GRUPA 93”**
Kr.Barona iela 3-4,
R ģga, LV 1050
Re ģ. Nr. LV50103129191

Liep ģja, 2012.gads

SATURS

IEVADS

LIEP ĢIJAS PILS TĀS SOCIĀLIE EKONOMISKĀS SITUĀCIJAS PORTRETS (2010)	3
TERITORIJAS ATTĪSTĪBĪ IETEKMĒJOŠIE FAKTORI	7
TERITORIJAS PAZREIZĢIJAS SITUĀCIJAS APRAKSTS UN TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS PRIEKŠNOTEIKUMI.....	7
1. TERITORIJAS STRUKTŪRA.....	8
2.DABAS RESURSI UN VIDES KVALITĀTE	10
3.TERITORIJAS IZMANTOŠANU IEROBEŽOJOŠIE FAKTORI.....	15
3.1. Aizsargjoslas	15
3.2. Apdzīvotās teritorijas.....	15
3.3. Pilsētu riska teritorijas.....	16
3.4. Teritorijas ar apgrūtinātu virszemes ūdeņu noteci.....	16
3.5. Baltijas jūras krasta kļūpīgas erozijas riska zona	17
4. VIDES KVALITĀTE UN TĀS IETEKMĒJOŠIE FAKTORI.....	18
4.1. Paaugstinātās bīstamības objekti, t.sk. riska objekti un objekti ar lokālu ietekmi.....	18
4.2. Degradētās teritorijas.....	20
5. KULTŪRVISTURISKAIS MANTOJUMS UN TĀS AIZSARDZĪBA	22
6. TRANSPORTS.....	24
6.1. Transporta shēma.....	25
6.2. Ielu tīkls, sarkano līniju plāns, perspektīvie satiksmes mezgli un savienojumi	28
6.3. Auto novietnes un satiksmes nomierināšanas pasākumi	29
6.4. Dzelzceļi.....	29
6.5. Sabiedriskais transports.....	32
6.6. Velotransporta attīstības iespējas	33
7. Liepājas OSTA un LIEPĢIJAS SEZ.....	34
8. SOCIĀLĀS INFRASTRUKTŪRAS NODROŠINĀJUMS.....	36
10. PILSĒTVIDES KVALITĀTE.....	44
10.1. Pilsētas ziemeļdaļa	44
10.2. Karosta.....	45
10.3. Tosmare	46
10.4. Grāzupes ielas apkārtnē	46
10.5. Zaubirze.....	47
10.6. Ziemeļu priekzpilsēta (Laumas rajons)	48
10.7. Liepājas metalurģiskā/Brīvības iela.....	49
10.8. Jaunliepāja	50
10.9. Vecliepāja.....	51
10.10. Ezerkrasts.....	52
10.10. Ezerkrasts.....	53
10.11. Dienvidrietumu rajons	54
11. MAZDRIZLĪ.....	54
12. KAPSA.....	55
13. INŽENIERTEHNISKĀS INFRASTRUKTŪRAS NODROŠINĀJUMS.....	56
13.1. Elektroapgāde	56
13.2. Centralizētā sadzīves kanalizācija, lietus ūdeņu savākšana un attīrīšana, dēģināšana	58
13.3. Gāzes apgādes infrastruktūra	62
13.4. Siltuma apgādes infrastruktūra	64

Ievads

Sjumā "Pareizjās situācijas raksturojums" ietverts vispārīgais Liepjas pilsētas teritorijas pareizjās izmantošanas, sociāli ekonomiskās situācijas, sociālais un inženiertehniskās apgādes infrastruktūras raksturojums un turpmākās attīstības priekznosacījumi. Papildus tam, vides situācijas detalizētā vērtējums ir iekļauts jumā "Vides pārskats". Citas jomas, kurās saskaņā ar teritorijas plānojuma izstrādes darba uzdevumu tika veiktas atsevišķas izpētes un izvērtējumi (apdzīvotās teritorijas, mežu bioloģiskā daudzveidība, degradētās teritorijas, publiskā telpa, riska objekti u.c.) materiāli skatīti www.grupa93.lv/liepaja/izpetes.

LIEPĀJAS PILSĒTAS SOCIĀLIE EKONOMISKĀS SITUĀCIJAS PORTRETS (2010)

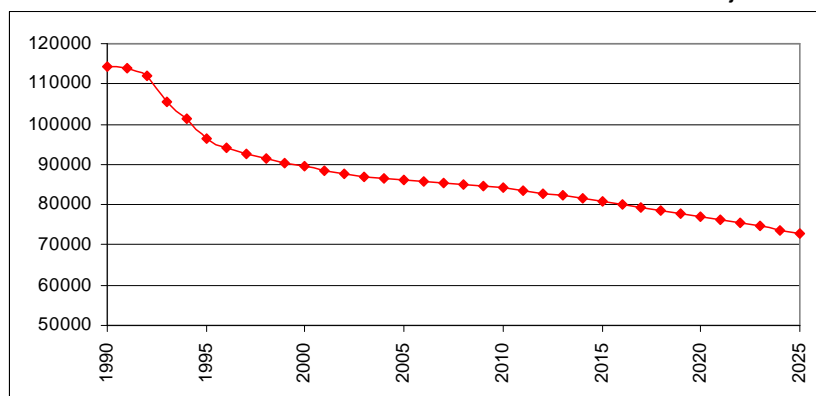
1.tabula. Liepājas pilsētas pamatrādītāju salīdzinājums ar citām republikas pilsētām Latvijā.

	Liepāja	Rīga	Ventspils	Daugavpils	Jelgava
Iedzīvotāju skaits, tūkstošos	84	709	43	104	65
Iedzīvotāju blīvums (tūkst. cilvēki/km ²)	1,4	2,3	0,7	1,4	1,1
Iedzīvotāju skaita izmaiņas 2005.-2010. gadā	-1,9%	-2,8%	-2,5%	-5,2%	-1,3%
Darbspējīgo cilvēku patsvars (15-64 gadi)	64,6%	65,9%	66%	67,%%	66,6%
Iedzīvotāju vecuma līdz 15 gadiem patsvars	14,8%	12,7%	13,9%	12,4%	14,8%
Dabiskais pieaugums uz 1000 iedz. (2009.g.)	-2,7	-2,5	-3,4	-4,8	-0,3
Ilgtermiņa migrācijas saldo uz 1000 iedz. (2009.g.)	-5,2	-6,8	-1,9	-4,2	-7,7
Bezdarbs (% no ekonomiski aktīvajiem) - 31.10.2010	16,6%	10,3%	11,0%	11,9%	10,8%
Vidējā mēneša darba alga (neto), LVL	318	437	392	244	281
Nodokļu ieņēmumi uz vienu iedzīvotāju 2009.g., LVL	239	424	363	208	316
Pamatbudžeta izdevumi uz vienu iedzīvotāju	495	602	724	463	575

Iedzīvotāju skaits un vecumstruktūra

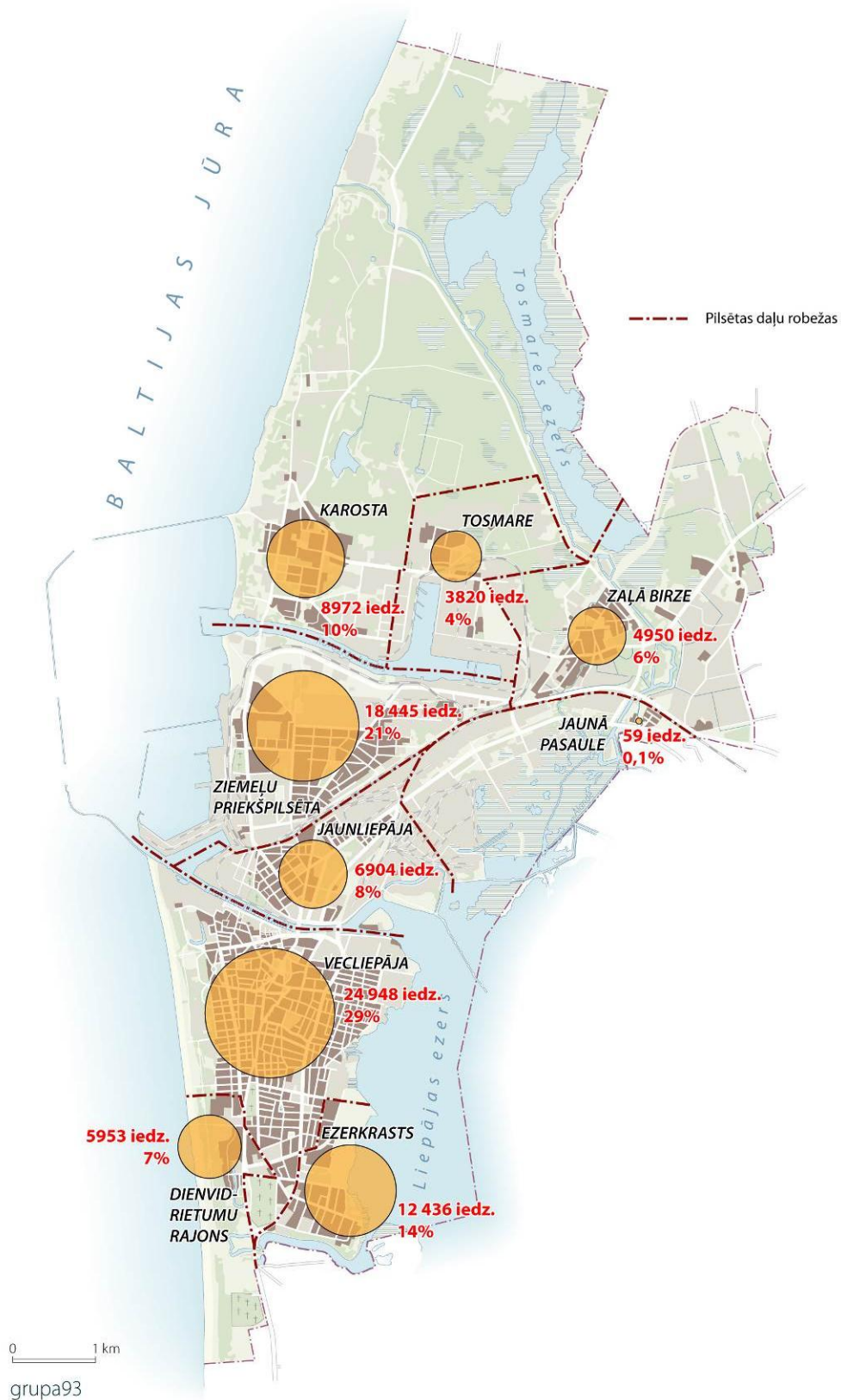
Liepju kā savu dzīves vietu 2010.g. sākumā bija deklarējuši 83 061 iedzīvotāji. Līdzīgi kā citās Latvijas pilsētās, ir acīmredzama iedzīvotāju novecošanās tendence. Kaut arī līdz šim Rīgā, Ventspilī un Daugavpilī, tomēr saglabājas iedzīvotāju skaita samazināšanās tendence un var prognozēt, ka, ja dzimstība un mirstība paliks 2000.-2008. g. vidējā līmenī, 2022. gadā Liepājā dzīvos 75,5 tūkstoši cilvēku.

3.att. Iedzīvotāju skaita izmaiņu prognoze

Liepjas pilsētas nevienlīdzību uzskatīti raksturo atzīrtais iedzīvotāju un darbavietu skaita sadalījums pa pilsētas daļām, nozaru struktūru, zemes kadastrālās bāzes vērtības u.c.

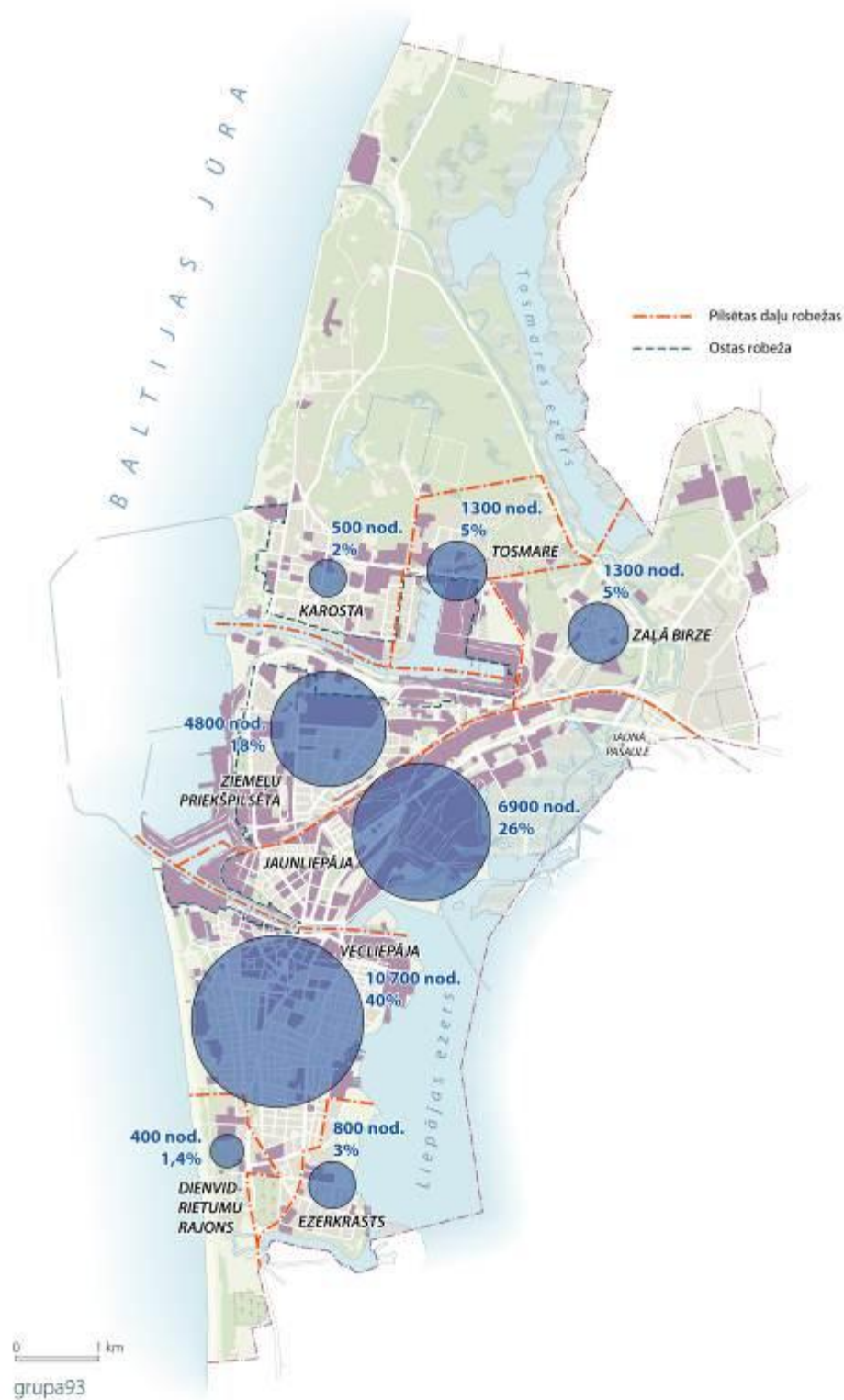
4. att. Iedzīvotāju skaita sadalījums pa pilsētas daļām

Nodarbinātības iespējas

Saskaņā ar statistikas datiem, Liepājas pilsētā tiek nodrošinātas aptuveni 40 000 darba vietas. Teritoriāli lielākais skaits ir darba vietu ir koncentrēts centra daļā. Ostu un loģistikas uzņēmumos nodarbināto patsvaru raksturo apmēram 1500 darba vietas.

5.att.

Nozaru griezumā nozīmīgākās nozares ir apstrādes rūpniecība, tirdzniecība tml. pakalpojumi, izglītības un pavalde, būvniecība.

2.tabula Nodarbinātības struktūra

Darbības veids pēc NACE 1.1.redakcijas klasifikācijas	Nodarbināto skaits ¹
Apstrādes rūpniecība	9 375
Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība, remontpakalpojumi	6 263
Izglītība	3 676
Valsts pavalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana	3 624
Būvniecība	3 483
Transports, glabāšana un sakari	3 149
Operācijas ar nekustamo pazumu, noma, datorpakalpojumi, zinātnie un citi komercpakalpojumi	3 053
Veselība un sociālā aprūpe	1 952
Prāji komunālie, sociālie un individuālie pakalpojumi	1 923
Viesnīcas un restorāni	1 352
Elektroenerģija, gāzes un ūdens apgāde	698
Finanšu starpniecība	545
Zvejniecība, zivkopība un ar to saistīti pakalpojumi	447
Lauksaimniecība, medniecība un mežsaimniecība	204
Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde	17

Pašvaldības budžets

3.tabula Liepājas pilsētas pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumu struktūra (milj. latos)

	2007. g. izpilde	2008.g. izpilde	2009.g. izpilde	2010. g. Prognose
Ieņēmumi kopā	45.4	48.2	39.3	31.7
Nodokļu un nenodokļu ieņēmumi	26.5	31.0	20.8	24.2
Nodokļu ieņēmumi	25.5	30.1	20.2	23.8
Iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi	23.0	27.7	17.7	22.0
Nekustamā pazuma nodokļa ieņēmumi	2.3	2.1	2.2	1.7
t.sk. NN par zemi			0.8	1.0
t.sk. NN par kām			1.4	0.7
Nenodokļu ieņēmumi	1.0	0.9	0.7	0.4
Transferta ieņēmumi	17.5	15.8	17.1	6.1
Budžeta iestāžu ieņēmumi	1.4	1.3	1.4	1.4

Pamatbudžeta ieņēmumi 2011.gadā plānoti 30,5 milj. latu apmērā, kas ir par 15,9% mazāk, salīdzinot ar pagājušā gada 2010. gada plānotajiem ieņēmumiem². Būvniecības pašvaldības budžeta ieņēmumu avots – iedzīvotāju ienākuma nodoklis (IIN) tiek prognozēts Ls 18 588 983 apmērā, kas ir par 11,8 procentiem mazāk nekā 2010. gada faktiskā izpilde, bet jāņem vērā, ka 2011. gada beigās pašvaldība no valsts papildus saņems vienreizējo dotāciju 1,06 milj. latu apmērā iedzīvotāju ienākuma nodokļa kompensācijai. Nodokļu ieņēmumi no nekustamā pazuma (par zemi, kām un būvēm), ieskaitot parādu maksājumus, 2011. gadā prognozēti 2,5 milj. latu apmērā, kas ir par 5,5% mazāk nekā pārņēmas. Nodokļu un nenodokļu ieņēmumu kopumā prognozēti 22,7 milj. latu apmērā, kas ir par 6,6 procentiem mazāk nekā 2011. gadā.

¹ 2009.gada sākumā

² ņemot vērā, ka valsts mērota dotāciju pedagogu algām piezīrtas tikai 8 mēnešiem

TERITORIJAS ATTĪSTĪBU IETEKMĒJOŠIE FAKTORI

- teritorijas vēsturiskā attīstība;
- transporta un fiskālais novietojums;
- sociāli ekonomiskā situācija. pils tās, reģions, Latvija;
- nekustamo pazūmu tirgus attīstības tendences;
- globalizācijas procesi.

Detalizēts plānošanas situācijas konteksts, tostarp ģeopolitiskie apsvērumi un paredzamais pilsētas ekonomiskās izaugsmes temps sniegti Paskaidrojuma raksta sējumā „Plānojuma risinājumi”, 2.nodaļā „Plānošanas konteksts”

6.att. Liep ģijas pils tās Ziemeļeiropas kontekstā

TERITORIJAS PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS APRAKSTS UN TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS PRIEKŠNOTEIKUMI

1. TERITORIJAS STRUKTŪRA

1.1. Zemes lietojums un ģpašumu struktūra

Teritorijas izmantošanas iesp ģjas prim ģri nosaka zemes lietojuma strukt ūra un ģ dzin ģ s saimniecisk s aktivit tes (nekustamo pazumu izmantošana atbilstozi N LM).

4.tabula Liep ģjas zemju sadal jums p ģ liel ģiem lietošanas m ģ r ģiem.

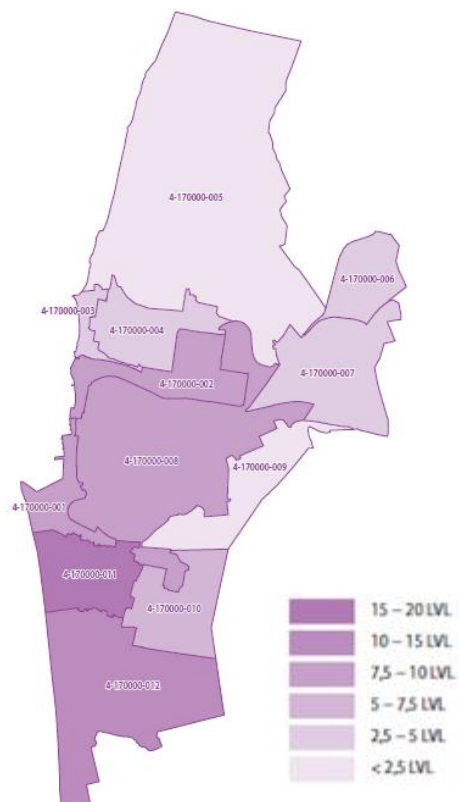
Nekustamā ģpašuma lietošanas m ģrķu grupa	Zemes vien bu skaits	Kopplat ba	Zemes lietošanas veidi						
			LIZ	Me0s	kr m ģjs	zeme zem de ģiem	zeme zem k m un pagalmiem	zeme zem ce ģiem	p r ģ s zemes
Lauksaimniec bas zeme	3	18.7	10.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	8.5
Me0saimniec bas zeme un pazi aizsarg ģam s dabas teritorijas, kur s saimniecisk ģ darb ba ir aizliegta ar normat vo aktu	33	1005.3	0.1	752.5	0.1	0.1	0.0	0.1	252.4
dens objektu zeme	28	1009.4	0.0	0.0	0.0	1009.3	0.0	0.0	0.1
Dabas pamatnes un rekre ģijas noz mes zeme	161	673.0	34.7	74.8	0.0	31.1	4.4	46.5	481.5
Individu lo dz vojamo m ģ ju apb ves zeme	3208	303.4	0.0	3.8	0.0	0.0	234.5	0.1	65.0
Daudzdz vok u m ģ ju apb ves zeme	2351	497.0	15.3	0.0	0.0	0.0	340.7	10.5	130.5
Komerģdarb bas objektu apb ves zeme	366	141.2	0.0	0.9	0.0	0.0	72.5	0.0	67.8
Sabiedriskas noz mes objektu apb ves zeme	271	370.8	0.0	7.7	0.1	1.2	163.5	0.6	197.7
Ra0ozanas objektu apb ves zeme	534	1142.5	0.0	19.2	0.0	0.0	590.8	2.2	530.3
Satiksmes infrastrukt ras objektu apb ves zeme	848	1551.2	0.0	0.0	0.0	889.6	51.3	558.6	51.7
In0eniertehnisk s apģ des t klu un objektu apb ves zeme	164	71.9	0.0	0.0	0.0	0.0	42.6	0.2	29.1
Kopā:	7967	6784.4	60.3	858.9	0.2	1931.3	1500.3	618.8	1814.6

P ģ teritorijas sadal juma p ģ pazuma pieder bas, pazvald bas p rzi ģ ir ģev rojams pils tās teritorijas patsvars - 1124 ha, sal dzinozi valsts pazum 259,9 ha, juridisk m person m - 320,1 ha, fizisk m person m - 381 ha, jauktie pazumi- 85 ha, br v valsts zeme ~ 38,6 ha. Lietojuma status 3828,4 ha teritorijas, no kur m fizisk m person m: 36,6 ha, juridisk m person m: 95,6, ha, pazvald bai: 2174,2 ha, valsts p rvaldes ģstit ģ ģm - 1522 ha.

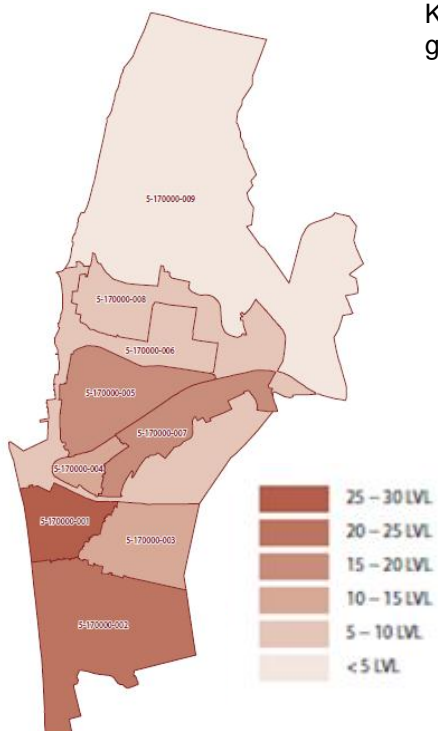

1.2. Kadastrālās bāzes vērtības³

Rūpniecības apbūves nekustamo pazūmu grupas zemes vērtības (Ls/m²)

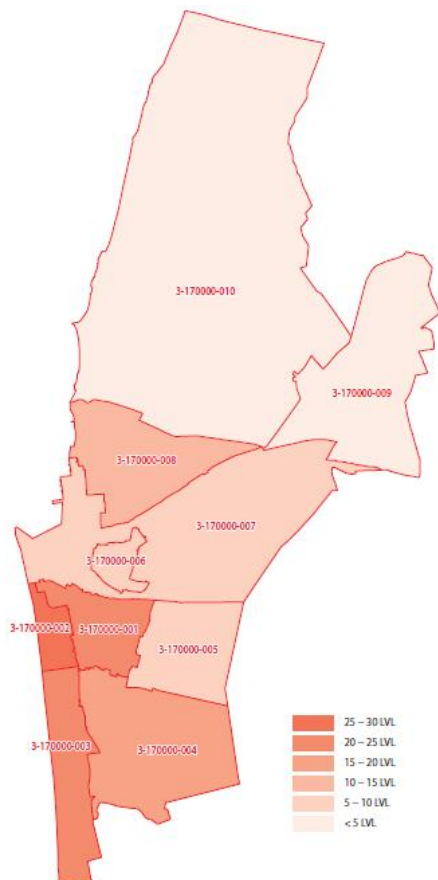

Komerccdarbības un sabiedriskās apbūves nekustamo pazūmu grupas zemes vērtības (Ls/m²)

³ 2009.gada 18.augusta Ministru kabineta noteikumi Nr.948 "Noteikumi par kadastrālo vērtību izvērtēšanu 2010.gadam"

Dzīvotājiem saskaņā ar zemes vērtību grupu (Ls/m²)

2. DABAS RESURSI UN VIDES KVALITĀTE

Liepjas pilsētas teritorijas dabas resursu potenciālu raksturo ievērojams mežu un ūdeņu teritoriju patsvars. Pilsētā aizņem 1,5 - 6,5 km platu piekrastes kļūpvalni un aizkrās līdzenumu Piejuras zemienes Bērtavas līdzenumu. Tā rietumu robežā iet pa Baltijas jūras krastu, austrumos pilsētu norobežo Liepjas un Tosmares ezeri, kas ir *NATURA 2000* teritorijas. Liepjas pilsētas dabas teritorijas pavisam aizņem pusi no pilsētas teritorijas. Pilsētas ekosistēmu nozīmīgu ekoloģisko funkciju veic denstīples. Baltijas jūra, Tirdzniecības kanāls, kas to savieno ar Liepjas ezeru un Tosmares ezeru.

Teritorija dominējošo augu tipu, kā arī valdošo eozofisko ainavu nosaka Piejuras zemienei raksturīgā mazauglīgā smilzainie cilmieži un apgrūtinātās dabiskas noteces apstākļi. Lielā mērā teritorijai raksturīgi pērpurvošanas procesi.

Detalizēts dabas resursu un vides kvalitātes situācijas vērtējums ir iekļauts sējumā „Vides pārskats”.

2.1. Zaļās teritorijas

Lielāko patsvaru zaļo teritoriju aizņem meži - 1368,9 ha. Lai sagatavotu risinājumu pamatojumu mežu turpmākai izmantošanai, definētu prasības un nosacījumus kopējās pilsētas zaļo teritoriju struktūrai, teritorijas plānojuma izstrādes gaitā tika apkopota LIFE-Nature projekta „Piekrastes biotopu aizsardzība un izmantošana Latvijā” Valsts mežu dienesta Dienvidkurzemes virsmēģniecības informācija par dabas vērtībām pilsētā, kā arī veikta pilsētas mežu bioloģiskās daudzveidības novērtējums. Iegtie rezultāti ir apkopoti bioloģiskai daudzveidībai nozīmīgo teritoriju kartē.

7.att. Zāģo teritoriju potenciāls

Mežu bioloģiskā daudzveidība

Pilsētas teritorijā meža zemes aizņem 1368,9 ha, no kuriem meža audzes veido 83%, pārējās aizņem purvi (4,7%), lauces un smiltis (9,5%), pārējie stabi, klajumi un infrastruktūras objekti (kopā nepilnus 3%). Privātiem zemes pagriezumiem pieder 109,6 ha, bet 92% meža zemju teritorijas jeb 1259,3 ha pieder pašvaldībai.

Meža bioloģiskās daudzveidības pētījuma mērķis bija veikt meža audžu ekoloģisko izpēti, nosakot aizsargājamo biotopu atrašanās vietas un sagatavot priekšlikumus bioloģiskās vairošanās meža audžu apsaimniekošanai un saglabāšanai.

Mežu resursu turpmākās izmantošanas priekšnosacījumi

- *Liepājas pilsētas teritorijas mežos lielu īpatsvaru veido pieaugušas meža audzes (20% audžu ir vecākas par 140 gadiem), kas ir atzīstamas par nozīmīgu pilsētas ekoloģisko un estētisko vērtību.*
- *Īpaši aizsargājamā biotopa „Mežainas jūrmalas kāpas” un bioloģiski veco priežu teritorijas, kā arī Karostas 6. un 7. meža kvartālu, Beberliņa ezera apkārtni ieteicams ietvert rekreācijas teritorijās.*
- *Nozīmīgas platības pilsētas teritorijā aizņem Eiropas Savienības un Latvijas aizsargājams biotops „Staignāju meži”. Biotopa kvalitāte ir ļoti augsta. Ap šī biotopa koncentrācijas vietām nepieciešams saglabāt buferzonu 20-30 m, kurā netiek veikta kailcirte.*
- *Īpaši aizsargājamus biotopus „Staignāju meži”, „Veci vai dabiski boreālie meži” un „Purvainie meži” ieteicams ietvert dabas teritorijās, galveno izmantošanu paredzot dabas tūrismam.*
- *Būtiski saglabāt nepārveidotus patreizējās Karostas meža masīvus, kuros lielās platībās konstatēti īpaši aizsargājami meža biotopi un augu sugas. Plānojot teritorijas izmantošanu, nepieciešams ņemt vērā kultūrvēsturiskās vērtības Karostas teritorijā (alejas, vecie ceļi), nākotnē veicot detaļu teritorijas izpēti.*
- *Iespēju robežās jā saglabā Liepājas pilsētas bioloģiski vecās priedes gan meža audzēs, gan apbūves teritorijās.*
- *Aizsargājamo biotopu apsaimniekošana jāveic katram biotopam atbilstoši novērtējuma pielikumā pievienotās atskaites 2. sadaļas „Aizsargājami meža biotopi un bioloģiski vērtīgas mežu teritorijas Liepājā” apakšpunktos norādītajam.*
- *Pārējās mežu teritorijas var apsaimniekot atbilstoši mežsaimniecisko normatīvu nosacījumiem, kā arī veidot kā rekreācijas teritorijas*

Mežu bioloģiskās daudzveidības novērtējuma pilns teksts un grafisko daļu skatīt sadaļā „Izpētes”.

2.2. Ūdeņi un ūdensmalas

Liepājas pilsētas teritorijā ūdensmalu kopgarums ir ievērojams. 65 km, tostarp jūras piekrastes garums pilsētā ir 17,9 km, no kuriem 6,4 km atrodas ostas teritorijā, Liepājas ezera piekrastes garums ir 10 km, Tosmares ezera. 16,5 km, Tirdzniecības kanāla krastmalas. 5,5 km Karostas kanāla krastmalas. 8,9 km, Pārkonas kanāla. 1,6 km. Lai novērtētu situāciju un iespējas turpmākai ūdensmalu pieejamības un labiekārtojuma uzlabošanai ir veikta teritorijas apsekošana. *Skat. izpētes materiālus*

8.att. densmalu potenciāls

Liep ģijas pils tās piekrast atbilstoši Liep ģijas pils tās domes pieņemtajiem lēmumiem (17.01.2008. Liep ģijas pils tās domes lēmums Nr.17, saistotie noteikumi Nr.4 ģij Liep ģijas pils tās pludmales lietošanas un apsaimniekošanas noteikumi) ar grozījumiem (08.05.2008) tiek izmantota pludmale piekrastes posmā no Tirdzniecības kanāla līdz Liep ģijas pils tās dienvidu robežai. Pludmale, kuras garums apmēram 8 km atbilstoši saistotajos noteikumos noteiktajam zonu jumam ir iedalīta 4 zonās ar atzīmēm izmantošanas iespējām:

- Zilā karoga peldvieta no Karmīļa prospekta līdz Jūrmalas ielai;
- Aktīvās atpūtas zona uz ūdens no Jūrmalas ielas līdz Parkones ielai;
- Dienvidrietumu dzīvojamā rajona peldvieta;
- Nūdistu pludmale no plānotā Baltijas jūras parka robežas (plānotā Jahtu iela) apmēram 400 m virzienā uz dienvidiem.

Pils tās regulāri iegulda līdzekļus pludmales infrastruktūras uzlabošanai un Jūrmalas parka apsaimniekošanai. Kopš 2001.gada ir Liep ģijas centrālā pludmale (no Karmīļa prospekta līdz Jūrmalas ielai, garums aptuveni 1 km) ir ieguvusi starptautiski atzīto ekoserifikātu Zilais karogs. Kopš 2008. gada Zilais karogs ir piezīmēts ar Dienvidrietumu pludmalei. 2010. gadā Zilais karogs tika pacelts Liep ģijas pils tās peldvietās "Dienvidrietumu pludmale" un "Pludmale pie stadiona", kā arī jahtu ostā Zilais karogs - Liep ģijas jahtu centrā. Zilā Karoga programma ir viena no piecām globālās Vides izglītības fonda (FEE International) programmām. Tā balstās uz 29 stingriem kritērijiem ūdens kvalitātes, vides pārvaldes, vides informācijas un izglītības, kā arī labiekārtojuma un servisa jomās. Latvijā FEE International pārstāv nodibinājums "Vides izglītības fonds". Labiekārtojamā peldvieta ir izveidota un darbojas ar Beberliņu karjeri. Turpmāk vienlaikus ar piekrastes mežu labiekārtošanu un piemērošanu rekreācijas vajadzībām peldvietas ir attīstītas piekrastē pie Karostas uz ziemeļiem no Ziemeļu mola. Izstrādājot dabas aizsardzības plānu dabas liegumam ģij Liep ģijas ezers+ savukārt ir izvērtēta labiekārtojamā atpūtas vietu izveides nepieciešamība Liep ģijas ezera krastā.

9. att. Esošās pieejas un atpūtas iespējas pie ūdens

3. TERITORIJAS IZMANTOŠANU IEROBEŽOJOŠIE FAKTORI

3.1. Aizsargjoslas

Liepjas pilsētas teritorijas plānojums, kārtējais galvenais aizsargjoslas un citi aprobežojumi, atbilstoši plānojuma grafiskās daļas mēroga noteiktai (M 1: 10 000) atspoguļotās Aizsargjoslu likumā noteiktās aizsargjoslas. Citas aizsargjoslas (mazākas par 10 m) nosakamas turpmākās plānošanas ietvaros - lokāli, ņemot vērā plānojumu izstrādes ietvaros. Detalizētās aizsargjoslu uzskaitījums un parametri ietverti Paskaidrojuma raksta daļā "Plānojuma risinājumi", 4.12. nodaļā "Aizsargjoslas un citi teritorijas izmantošanas aprobežojumi".

3.2. Applūstošās teritorijas

Liepjas pilsētas teritorijā esošajām dienvidu daļām. Liepjas un Tosmares ezeram, upītiņiem, landei, Vārnīku upei, Kaljupei, kā arī mēsainajiem dienvidiem. Pārņēmes, Tirdzniecības, Karostas un Cietokšņa kanāliem, Beberliņu ezers, atbilstoši LR "Aizsargjoslu likuma" un 2010. gada 03. jūnija Ministru kabineta noteikumu Nr. 406 "Virszemes dienvidu aizsargjoslu noteikšanas metodika" nosacījumiem noteiktu virszemes dienvidu aizsargjoslas, tajās ietvertot applūstošās teritorijas, teritorijas plānojuma sagatavošanas gaitā tika izvērtēti projekta "Plānošanas modeļa Liepjas pilsētas teritorijas plānošanas vajadzībām" materiāli un dabiski noteiktas Liepjas virszemes dienvidu applūstošās teritorijas.

Applūstošās Liepjas ezera piekrastī rada galvenokārt dienvidu daļas stipru vēju un vētru laikā, Tosmares ezera - gan spēcīgas lietusgāzes, gan pavasara pāli, strauji kļūstot sniega daļiņām, gan ar dienvidu daļas vēju.

Applūstošo teritoriju noteikšanai Liepjas pilsētas teritorijā izmantoti sekojoši kritēriji:

- Augsnes piemērotums, mitruma līmeņi un palienu tipiskas augu sabiedrības.
- Sanesamie materiāli
- Dabiski konstatāmas regulāri applūstošo teritoriju robežas, kas izveidojušas tiešas dienvidu iedarbības vai saimnieciskas darbības dēļ.
- Esošās infrastruktūras, hidrotehniskās un civilās būvniecības radītā ietekme uz palienu mitruma režīmu un dabisko vēju teritorijās, kurās ir daļēji vai pilnīgi izmaiņās mitruma režīms
- Applūstošo teritoriju modeļa rezultāti (*Apskatīt te..* [pdf / 897 KB]) un augstuma līnijas topogrāfiskajās kartēs
- Liepjas ezera rietumu krastā applūstošās teritorijas robeža precīzā atbilstoši augstuma atzīmēm Liepjas būvvaldes iesniegtajos teritorijas plānojuma grozījumu topogrāfisko uzņēmumu materiālos (TPG 2007) ar lielāku mēroga precīzību, t.i. 1:2000 un M 1:500.
- Vietojos iedzīvotāju sniegtā informācija par apsekojamo teritoriju applūstošo.

Izvērtējuma rezultātā tika konstatētas applūstošās teritorijas ar kopējo platību 395,3 ha, t.sk. Liepjas ezera piekrastī - 98,1 ha, Tosmares ezera piekrastī - 297,2 ha.

Lielākā daļa applūstošo teritoriju zemes ir valsts paturētas (71%), paturētas zemes ir 22% applūstošo teritoriju zemes, pārējās zemes applūstošajās teritorijās pieder juridiskām un fiziskām personām.

Applūstošās teritorijas raksturo pārsvarā bioloģiskā vērtīgās teritorijas, ko veido dabiskās palieņu teritorijas, daudzviet tajās ir sastopami Latvijas vai Eiropas Savienības aizsargjami biotopi vai aizsargjamu sugu atradnes. Nozīmīgākā bioloģiskā vērtīgās teritorijas ir Ezerkrasta pāļi Liepjas ezera palienu un Tosmares ezera paliene. *Applūstošās teritorijas robeža attēlota ortofoto kartē ar mēroga noteiktību 1:10 000. (skat. sējumu izpēti).*

Applūstošo teritoriju turpmākās izmantošanas priekšnosacījumi

Applūstošo teritoriju, kuras atbilstoši Aizsargjoslu likuma 7. panta 2. daļas 2.punkta b) apakšpunkta nosacījumiem ir jāietver virszemes dienvidu aizsargjoslās, izmantošana plānojama, ievērojot Aizsargjoslu likuma 37. pantā noteiktos aprobežojumus.

Applūstošo teritoriju noteikšanā papildus Aizsargjoslu likumā noteiktajam ir izteikti šādi priekšlikumi applūstošo teritoriju izmantošanai/apsaimniekošanai:

- *Ezerkrasta pļavu uzturēšana ir nozīmīga bioloģiskās daudzveidības un ezera krastmalas ainavas saglabāšanai Liepājas pilsētā. Nav pieļaujamas darbības, kas bojā vai iznīcina pļavu. Pļavas nepieciešams pļaut reizi sezonā, novācot nopļauto, vai noganīt.*
- *Tosmares ezera, tā piekrastes un blakusesošie purvu, pļavu un mežu biotopi veido vienotu kompleksu un to apsaimniekošanas un aizsardzības jautājumi ir risināmi, izstrādājot dabas lieguma „Tosmares ezers” dabas aizsardzības plānu, kā arī teritorijas apsaimniekošanu plānojot sadarbībā ar Grobiņas novada pašvaldību (Tosmares ezera ziemeļu un austrumu piekraste, Liepājas ezera ziemeļaustrumu piekraste). Dabas lieguma „Tosmare” teritorijas izmantošana ir plānojama atbilstoši 2010. gada 16. marta Ministru kabineta noteikumu Nr. 264 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” nosacījumiem, vai arī, ja nākotnē tiek izstrādāti un pieņemti Ministru kabinetā, tās individuālajiem aizsardzības un izmantošanas noteikumiem.*
- *Ietekmētās un pārveidotās teritorijas laivu pietātnēs arī turpmāk būtu apsaimniekojamas saistībā ar ezera izmantošanu un ūdens transporta pietātņu uzturēšanu un attīstīšanu, bijušie dārziņi un senāk daļēji uzbērtas palienes teritorijas, kur daļēji saglabāties palienes augājs veidojamas par kvalitatīvu apstādījumu un atpūtas teritoriju, nodrošinot publisku un brīvu piekļuvi pie ezera un dažādas atpūtas iespējas. Rekreācijas teritorijas attīstīšana šajās vietās un tām pieguļošajā ezera piekrastē mazinātu antropogēno slodzi uz bioloģiski vērtīgākajām Ezerkrasta pļavām.*

3.3. Plūdu riska teritorijas

Līdztekus tika noteiktas arī teritorijas, kuras nav piemērotas apbūvei vai apbūvējamām zemes, augstā grunts densitāte, traucēta virszemes ūdeņu novadīšana vai citu līdzīgu apstākļu dēļ.

Apbūvējamās teritorijas noteikšanas (skat. iepriekšējā nodaļā) ir identificētas arī izbūvējamās teritorijas (skat. 3.3.1. nodaļā) saskaņā ar vietējās iedzīvotāju sniegto informāciju saskaņā ar 2011. gada 1. jūlija likuma „Par Liepājas pilsētas Civilās aizsardzības plāna izstrādāšanu” 10. p. 1. daļu 1. punktu. Šajās teritorijās apbūvējamās zemes gadījumā ir veicami civilās aizsardzības pasākumi un atbilstoši to novietojumam var veikt arī citus pasākumus:

- Teritorija PR1 atrodas ezera ziemeļaustrumu piekrastē, to no visām pusēm norobežo ceļi (Slapjiela), no ezera puses – ar daļēji pārveidotu laivu kooperatīva teritorija. Turpmākā laikā ieteicams veidot apstādījumu vai rekreācijas nepieciešamās apbūvējamās teritorijas.
- Savrupmājās apbūvējamās teritorijās (PR2) svarīgi, lai par iespējamu apbūvējamās zemes risku tiktu informēti iedzīvotāji. Ja nepieciešams būvju un iedzīvotāju aizsardzībai var veikt pretplūdu pasākumus (piemēram, ceļa uzbūvēšanu paaugstināšanu), taču to izpildi apgrūtina vietas atrašanās nedaudz virs ezera līmeņa un nepieciešams virszemes notecē (grāvji un caurtekas) izveide, kas jāveic, ja paaugstināšana uzbūvējama.
- Plūdu riska teritorija nosakāma arī blīvās apbūvējamās laivu kooperatīva un mazdrīvu teritorijās uz Zirgu salas (PR3). Šo teritoriju arī turpmāk vajadzēs attīstīt kā rekreācijas teritoriju ar densitātes transportlīdzekļu pietātnēm.

Visām minētajām plūdu riska teritorijām ir sarežģīta vniēcības apstākļu dēļ, tajās plūnot jaunu būvniecību, ir jāveic teritorijas priekzīpēšana un jāparedz pasākumi aizsardzībai pret plūdiem un paaugstinātu grunts ūdeni.

3.4. Teritorijas ar meliorācijas sistēmu regulētu ūdens režīmu un apgrūtinātu virszemes ūdeņu noteci

Pastāvīgi paaugstinātā teritorija ar apgrūtinātu virszemes ūdeņu noteci un meliorācijas sistēmu regulētu ūdens režīmu atrodas starp Liepājas un Tosmares ezeru. Šī teritorija ir ar dambjiem nodalīta no Liepājas ezera un paaugstinātās līdzenības. Dabiskais hidroloģiskais režīms tajā ir pilnībā izmainīts, un notecēno zemes teritorijas ir apgrūtinātas. Densitātes līmenī šajās teritorijās uztur un regulē dambji, aizsprosti un meliorācijas sistēmas. Iespējams, pieaugstiem densitātes līmeņiem šīs teritorijas apbūvējamās zemes (skat. 3.3.1. nodaļā) saskaņā ar 2011. gada 1. jūlija likuma „Par Liepājas pilsētas Civilās aizsardzības plāna izstrādāšanu” 10. p. 1. daļu 1. punktu saskaņā ar <http://www.grupa93.lv/liepaja/izpetes/aplustosas-teritorijas>, kart MS1).

Teritoriju aizņem galvenokārt sliekšņi, tajā atrodas arī denstīlpes, bijušo denstīlšu un daļas, krājumji un slapjas pļavas, mazdrīzi. Uz ūzbūvēm konstatēta arī paži aizsargjamā augu suga plankumainā dzeguopīrkstē *Dactylorhiza maculata*.

Sadarbībā ar blakusesozi Grobiņas novada pašvaldību ir jāizstrādā šīs teritorijas izpēti un apsaimniekošanas projekts. Iespējams, šajā teritorijā nepieciešama vismaz daļēja dabiskā hidroloģiskā reģiona un līdžu upes lejteces atjaunošana. Izstrādājot apsaimniekošanas projektu, jāņem vērā, ka vēsturiski tajā bijusi Liepjas ezera daļa un pāliene, kur tur sastopams dabiskā vārtība, jo projekta Eiropas Padomes Direktīvas 79/409/EEK par savvaļas putnu aizsardzību izpildes nodrošināšanai Latvijā ietvaros veiktais Putniem nozīmīgās vietas Liepjas ezers+ robežas izvērtēšanas rezultātā ir ieteikts šīs teritorijas lielāko daļu iekļaut dabas liegumā Liepjas ezers+(LDF 2008).

Visā MS1 teritorijā ir sarežģīta vārtība apstākļi, kas ir jāņem vērā plānojot šīs teritorijas apsaimniekošanu un turpmāko izmantošanu: dabas aizsardzības infrastruktūrai jābūt, paplašinot dabas liegumu Liepjas ezers+ tiek ietverta šajā aizsargjamā dabas teritorijā, vai cita veida atbilstoši izmantošanai, jāiepriekšminēt dabas lieguma paplašināšana nenotiek.

3.5. Baltijas jūras krasta kāpu erozijas riska zona

Jūras krasta joslai Liepjas pilsētā raksturīgi gan erozijas, gan akumulācijas procesi. Liepjas pilsētas esošās krasta erozijas riska zonas ietilpst Nidas-Jūrmalcīma-Liepjas riska zonā (Eberhards, 2003.). Liepjas apkārtnes jūras krasta procesu pētījumi galvenokārt ir veikti pagājušā gadsimta 90-tajos gados un 21.gadsimta sākumā. Pētījumi galvenokārt ir vēlti krasta aizsardzībai pret noskalozānu posmā uz ziemeļiem no Liepjas ostas ziemeļmalas. Pieaugošā krasta erozija, kuru rada galvenokārt ostas hidrotehniskā būvība, šajā pilsētas daļā ir iemesls iespējamai ievērojamai pilsētas sauszemes teritorijas zaudēšanai nākotnē krasta posmā no 3.baterijas drupmalas Ziemeļmalas drupmalas un uz ziemeļiem no nostiprinātā krasta pret Liepjas notekdeju attīrīšanas staciju (turpmāk - NAI) līdz 100 m.

Detalizēta plānojuma projekta Liepjas pilsētas teritorijai Baltijas jūras krasta kāpu aizsardzības robežas no Cietokšņa kanālu starp Tosmares ezeru un Baltijas jūru līdz Liepjas pilsētas ziemeļmalai starp Baltijas jūru un Tosmares ezeru (SIA AKA BIROJS, 2009-2010.), izmantojot datus par Latvijas jūras krasta eroziju pagājušajā gadsimtā un pēdējo 15 gadu laikā ir prognozēts, ka jūras krasta atkāpšanās turpmāko 25 gadu laikā (līdz 2035.g.) turpinās pieaugt. Posmā starp Liepjas NAI un 100 m līdz krasta joslai platums tiek prognozēts 50 - 80 m, maksimālo platumu sasniegšot līdz pat 100 m uz ziemeļiem aiz NAI krasta stiprinājumiem.

Atbilstoši profesora G.Eberharda vērtējumam⁴ turpmāko 30-50 gadu laikā, ja turpinot noskalot kāpu joslu, erozijas stāvkrasts pietuvosies pamestai un degradētai padomju armijas teritorijai posmā no 3.baterijas drupmalas krasta nostiprinājumiem pie NAI. Izvērtējot projektāmo 500 m garo būvniecības NAI teritorijas aizsardzībai uz ziemeļiem no NAI (aiz Memoriāla), notiks krasta pieaugums līdz Ziemeļmalas drupmalai, tiks pasargātas NAI un ar Memoriāla 2.Pasaules kara masu apbedījumu vietas. Turpretim uz ziemeļiem no būvniecības līdz 100 m turpmāko 50 gadu laikā vietas smilzainais līdžums ar pelniem kāpu biotopu tiks noskalots maksimāli par 200-250m (NAI krasta aizsardzības projekta modeļa datus, U.Bethers). Ja tuvāko 10 gadu laikā 500 m garā būvniecības netiks izbūvēta, ik pēc 2-5 gadiem, atkārtoties spēcīgā mēģinājumā, iespējams tiks sagrauts krasta nostiprinājums ar gabioniem pret NAI un jūras izskalot masu apbedījumu vietas.

Pamatojoties uz iepriekš aprakstīto informāciju, teritorijas plānojuma izstrādāšanā grafiskajā daļā M 1:10000 ir attēlotas Baltijas jūras kāpu erozijas riska zonas turpmākajiem 25 gadiem (2035.g.) un 50 gadiem (2060.g.).

⁴ Eberhards G. Pārskats par jūras krasta procesu pētījumiem Liepjas pilsētas krasta joslā un galvenie rezultāti. Atskaite. Pasūtītājs SIA "Grupa93", 2008.g.

3.6. Virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas noteikšana

Virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas nosaka denstīlpm, denstecm un mkslgiem ūdensobjektiem, lai samazinātu piesārņojuma negatīvo ietekmi uz ūdens ekosistēmām, novērstu erozijas procesu attīstību, ierobežotu saimniecisko darbību appliešajās teritorijās, kā arī saglabātu apviduma raksturojošos ainavu. Ūdens teritorijās virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas nosaka, lai ilgtspējīgās attīstības interesēs līdzsvarotu vides aizsardzības prasības un ūdens ekonomisko attīstību, kā arī samazinātu piesārņojuma negatīvo ietekmi uz ūdens ekosistēmām un novērstu erozijas procesu attīstību.

Virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas noteikšanas prasības nosaka LR Aizsargjoslu likuma 7. pants un 2010. gada 03. jūnijā Ministru kabineta noteikumu Nr. 406 Virszemes ūdensobjektu aizsargjoslu noteikšanas metodika⁵ nosacījumiem. Pilsētas teritorijas plānojumos virszemes ūdensobjekta aizsargjoslu nosaka ne mazāk kā 10 metrus platu joslu gar virszemes ūdensobjekta krastlīniju, izņemot gadījumus, kad tas nav iespējams esošās apbūves dēļ, gar ūdensobjektiem ar appliešo teritoriju - vismaz 5 metrus vai ne mazāk kā līdz esošajai norobežojuma līnijai (ceļam, aizsargdambim), ja aizsargjosla esošā teritorijā neaplīst.

Pamatojoties normatīvo aktu nosacījumiem, appliešo teritoriju apsekošanas dabiskajiem rezultātiem, Liepjas pilsētas teritorijā esošajām denstīlpm - Liepjas un Tosmares ezeram, upītm. landei, Vīnīku upei, Kaljupei, kā arī mkslgiem ūdensobjektiem - Pūkones, Tirdzniecības, Karostas un Cietokšņa kanāliem, Beberliņu denstītuvei ir noteiktas virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas, tajās ietverot appliešo teritorijas. *Virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas skatīt kartē „Galvenās aizsargjoslas un aprobežojumi”.*

4. VIDES KVALITĀTE UN TO IETEKMĒJOŠIE FAKTORI⁵

4.1. Paaugstinātas bīstamības objekti, t.sk. rūpnieciskā riska objekti un objekti ar lokālu ietekmi

Saimnieciskā darbība un atsevišķu pakalpojumu sniegšana ir saistīta ar darbības mērķa bīstamām vielām, kas var radīt uguns, sprādziena un mksl pieārņojuma bīstamību un iespējamās avārijas. Apzinot esošo situāciju, teritorijas plānojuma izstrādes laikā ir izvērtēti Liepjas darbojošies ūdens mūmi, atsevišķās raotnes un objekti (atāujas, atskaites, ūdens mūmu pīrstvju un ar Liepjas pilsētas rīrtjo situāciju nodarās sniegtā informācija) attiecībā uz to atbilstību MK noteikumu Nr.532 Noteikumi par rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtību un riska samazināšanas pasākumiem (19.05.2005.) un MK noteikumu Nr. 626 Noteikumi par paaugstinātas bīstamības objektu noteikšanas kritērijiem un to objektu pazīkņu (valdītāju, apsaimniekotāju) pienākumiem riska samazināšanas pasākumu nodrošināšanai (18.09.2007.) nosacījumiem. Objekti analizēti Vides pārskata izstrādes ietvaros. Vērtējuma rezultātā sastādīts precīzts Liepjas pilsētas paaugstinātas bīstamības objektu saraksts un atbilstoši LR Aizsargjoslu likuma nosacījumiem ziemeļiem objektiem noteiktas drošības aizsargjoslas.

Objektu saraksts ietverts sējuma „Paskaidrojuma raksts. Plānojuma risinājumi” , nodaļā 4.12.4. „Drošības aizsargjoslas”. Paaugstinātas bīstamības objektu izvietojums attēlots tālāk tekstā 11.attēlā; objekti un to aizsargjoslas - kartē „Galvenās aizsargjoslas un citi aprobežojumi”.

Paaugstinātas bīstamības objekti

Atbilstoši MK noteikumu Nr. 532 prasībām diviem (2) ūdens mūmiem LSEZ SIA sDG termināls un SIA sLatvijas Propnāģze ir jā sastāda drošības pārskats. Ņie uz mūmi savukārt atbilstoši MK noteikumu Nr.626 5.1. punkta nosacījumiem zie objekti ir valsts nozīmes paaugstinātas bīstamības objekti. Ņaj paaugstinātas bīstamības objektu kategorijā ir iekāuta ar VAS sLatvijas dzelzcezs (SIA sLDZ Cargo) Liepjas stacija un dzelzcezs, pa kuru veic bīstamo kravu pīrvadījumus (MK noteikumu Nr. 626 5.2. punkts).

⁵ *Detalizētu vides situācijas raksturojumu skatīt sējumā „Vides pārskatā”*

Liepājā ir pieciem (5) uz mumiem (SIA „Baltic Bunkering Company”, „LSEZ SIA „Elme Messer Metalurģis”, LSEZ SIA „Glen Oil”, SIA „NPK Termināls” un SIA „V. Biūka” komercfirmas „Evija” naftas produktu termināls Upmalas ielā 12/16) ir izstrādātie priekšskicējamie novēršanas programmas. Šie objekti atbilstoši MK noteikumu Nr.626 6.1. punkta nosacījumiem šie objekti ir reģionālās nozīmes paaugstinātās bīstamības objekti.

Izvērtējot pārjauktā Liepjas uz mumi darbu un tajos uzglabājamās bīstamo vielu maksimālos daudzumus, precīzāks aktuālais vietējās nozīmes paaugstinātās bīstamības objektu saraksts un izvērtējot šos objektus, kuri nekvalificējās iekļaušanai vietējās nozīmes paaugstinātās bīstamības objektu sarakstā, tālstrādājamā bīstamā mēģinājuma, iespējamā ietekme uz apkārtni, cilvēku drošību un vidi, ņemot vērā, nosakot tiem lokālās paaugstinātās bīstamības statusu (neparedz MK noteikumu Nr. 626 nosacījumi). Ņemot vērā rezultātus Liepjas pilsētas identifikācijā 16 vietējās nozīmes paaugstinātās bīstamības objekti (skat. šķērsu), galvenokārt degvielas uzpildes stacijas, kurās uzglabā kvalificētos daudzumus naftas

produktu (MK noteikumu Nr. 626 7.1. punkta nosacījumi) vai ar veiktām darbībām dabasgāzi vai sašķaidītu ogļdeģi (iepriekšminēto noteikumu 7.8. punkta prasības). SIA „East-West Transit” plānotā DUS Upmalas ielā 21 pilsētas darbības uzsākšanas ar iekļaušanu vietējās nozīmes paaugstinātās bīstamības objektu sarakstā. Bez tam šeit (6) objekti: SIA „Liepjas deģis” objekti Alsungas ielā 30 un Ventas ielā 11/17, kur tiek glabāta hlora gāze, A/S „Kursa” Zvejnieku alejā 11, kur tehnoloģiskajās procesos izmanto amonjaku un trīs degvielas uzpildes stacijas SIA „East-West Transit” Flotes ielā 9, SIA „Viada Liepāja” Brīvības ielā 174/176 un Krūmu ielā 56/Ziemeļu ielā 8 iedalīti lokālās paaugstinātās bīstamības objektu statusā.

11.att. Riska teritorijas un objekti

Drošības aizsargjoslu noteikšana

Teritorijas plānojuma sagatavošanas gaitā, izvērtējot paaugstinātās bīstamības objektu darbības specifiku, Vides pārvaldes valsts biroja ieteikumos, LR Aizsargjoslu likuma 30., 32.^{2.} un 32.^{3.} pantā nosacījums, tiem noteiktas drošības aizsargjoslas: 20 objektiem atbilstoši iepriekšminētajam likuma 30. pantā nosacījumiem noteiktas drošības aizsargjoslas ap naftas, naftas produktu, bīstamu misko vielu un produktu tilpni, krātuvi, pārkraušanas uzdevumiem, degvielas uzpildes stacijām un pieciem - drošības aizsargjosla ap gāzes vadiem, gāzes regulēšanas stacijām, dabasgāzes kompresoru stacijām, saules idrīnāšanas ogļraugu gāzes noliktavām, krātuvi un uzpildes stacijām, automobiļu gāzes uzpildes stacijām (32.^{2.} pants) un VAS Latvijas dzelzceļā - drošības aizsargjosla gar dzelzceļiem, pa kuriem pārvadā naftu, naftas produktus, bīstamas misko (32.^{3.} pants). Aizsargjoslu izvietojums attēlots kartē Galvenās aizsargjoslas u.c. aprakstojumi.

4.2. Degradētās teritorijas

Degradētās teritorijas (angļu val. - *brownfield*) ir vietas (zeme, būves, nekustamais pazums), kas līdzinājā laikā izmantotas vai apbūvētas, bet pazlāik saimnieciskā darbībā nenotiek, teritorijas /vai objekti ir pilnībā vai daļēji pamesti, nolāisti, nereti piesārtoti. Izpētes mērķis ir iegūt un izvērtēt informāciju par zādm teritorijām pilsētā, to kvantitatīvajiem un kvalitatīvajiem rādītājiem un sagatavot priekzlāikumus, kas veicinātu to sakārtošanu un atgriešanu ekonomiskā aprī, mazinot pazreizjā negatīvo ietekmi uz pilsētas vāzlotlu un apkārtnēm pazumiem.

Funkcionālā griezumā skatot, degradētās teritorijas dalās vairākos grupās:

- neefektīvi izmantotas ražošanas teritorijas un noliktavu apbūve;
- bijušās armijas teritorijas (ražošana, noliktavas, darbnācas; lielas teritorijas ar militāro būvju graustiem, kas atrodas meā);
- vēsturiskās fortifikācijas būves;
- dzīvjam un darjumu apbūve (kā avārijās stāvoklī, nepabeigta būvniecībā);
- pamestas vai neefektīvi izmantotas dzelzceļa transporta infrastruktūras teritorijas.

Vērtējot pazumu struktūru, konstatēts, kā degradēto teritoriju sarakstā ir 121 objekts, kas ir pazvaldības pazums, lietojums vai pazvaldībā piekrāto zāme. Tā ir aptuveni viena trezā daā no datu bāzē ietvertā nekustamo pazumu skaitā. Ar kultūrvēsturiskā nozāme go objektu skaits ir ievārojams. Divi valsts aizsargjamie arhitektūras pieminekļi un divdesmit piecas pazvaldības noteiktās vēsturiskā un arhitektoniskā vērtīgās kā.

5.tabula. Degradēto teritoriju veidi, plātbā un īpātsvars.

Nr.p.k.	Teritoriju veids	Plātbā, ha	īpātsvars	Secinājumi / komentāri
1.	Visu veidu teritoriju kopjā plātbā.	397,7	5,8% no pilsētas kopjās teritorijas.	Pilsētas kopjā teritorijā - 6791,6ha. Degradēto plātbū īpātsvars pilsētā ir liels. Vārumš to ir padomju armijas pamestās teritorijas un būves.
2.	Apbūves teritorijas.			
2.1.	Degradēto teritoriju kopjā plātbā apbūves zānās (nav ietvertas dabas teritorijas, fortā un piesārtotās vietas).	189,7	2,8% no pilsētas kopjās plātbās.	Puse no degradēto teritoriju kopjās plātbās ir apbūves zānās (59% no degradēto teritoriju kopjās plātbās).
2.2.	Sāvrumju teritorijas.	4,2	2,2	Degradētās dzīvjamās apbūves īpātsvars ir neliels - 16.9% no degradēto apbūves teritoriju kopjās plātbās.
2.3.	Māzstāvū dzīvjamāku apbūves teritorijas.	8,4	4,4	
2.4.	Dāzstāvū dzīvjamāku apbūves teritorijas.	11,9	6,3	

Nr.p.k.	Teritoriju veids	Platība, ha	patvars	Secinājumi / komentāri
2.5.	Karostas vsturisk dzvojam apbve.	7,6	4,0	
2.6.	Cita veida apbve / funkcija (ražošanas, tehniskā, darījumu).	157,6	83,1	
3.	Citas teritorijas.			
3.1.	Dabas teritorijas.	114,2	1,7% no pilsētas kopējās platības.	Degradētais mežs ir pieļautas bijušajās padomju armijas teritorijas. Lai veicinātu to sakrtošanu, zemes teritorijas ieteicams noteikt kā apbves rezervi. Jāņem vērā, ka zemes teritorijas ir lielas (puse no degradēto teritoriju kopējās platības - 61%), un prognozējam, ka to revitalizācija būs ilglaicīga.
3.2.	Nocietinājumi (forti).	21,3	0,3% no pilsētas kopējās platības.	Militārais kultūras mantojums. Iespējams, šie objekti tiks iekauti valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā. Nocietinājumi veido pazu teritoriju grupu.
3.3.	Piesārņotās vietas.	72,4	1,1% no pilsētas kopējās platības.	Piesārņotās vietas veido pazu teritoriju grupu.

7.tabula. Degradēto teritoriju raksturīgie veidi pilsētas daļās.

Liepājas teritorijas daļa	Degradēto teritoriju veidi
Vsturiskais centrs un tuvākā apkārtnē.	Dzvojamās; pilsētas vnieciski nesakrtojamās kvartāli, pilsētas centrālās funkcionālās neiedarbinātās, vizuāli nepievilcīgās ražošanas objekti, garošanas un noliktavas.
19.gs. - 20.gs. sākuma dzvojamās apbves teritorijas Jaunliepājā.	Dzvojamās sliktā tehniskā stāvoklī. Daļa no tām pieder pie koka arhitektūras mantojuma.
Zemnieku ielas. Brīvības ielas apkārtnē.	Ražošanas un noliktavu teritorijas (būvniecības laikā daļēji gan 19.gs, 20.gs sākums, gan padomju periods); dzelzceļa infrastruktūra.
Karosta un pilsētas teritorijas perifērijā.	Liela, ekstensīvi izmantotas teritorijas; daļēji izmantošanas veidi: bijušās armijas dzvojamās teritorijas, ražošana, noliktavas, pakalpojumi.
Teritorijas pie dīķiem; ostas teritorijas.	Ekstensīvi izmantotas vai pamestas, vizuāli nepievilcīgas ražošanas un noliktavu teritorijas vietās, kas piemērotas pilsētas tīklu atpūtai, citām publiskām funkcijām vai dzvojamās apbves izvietojumam, ar fortifikācijām.

8.tabula. Degradētās teritorijas Liepājas vēsturiskajā centrā.

Liepājas vsturiskā centra platība.	Degradēto teritoriju kopējā platība Liepājas vsturiskajā centrā.	Degradēto teritoriju patvars Liepājas vsturiskajā centrā, %.	Komentāri.
197,6 ha	6,9 ha	3,7	Degradēto teritoriju (pamatlietai) patvars ir samērā liels.

Teritoriju turpmākās izmantošanas priekšnosacījumi

Teritorijas plānojuma risinājumi galvenokārt ietver degradēto teritoriju attīstību veicinošus nosacījumus, tomēr zināma loma var būt arī citu teritoriju izmantošanas ierobežojumiem.

Piedāvātie risinājumu kompleksi:

- teritorijas izmantošanas dažādošana, pakalpojumu un publiskās funkcijas pievienošana;
- degradēto dabas teritoriju funkcija – attīstības teritorijas;
- apbūves iespēju ierobežošana jaunās, vēl neapgūtās dabas teritorijās (t.s.greenfields);
- lielās teritorijas nosakāmas kā vienkāršotas plānošanas teritorijas, jeb Attīstības teritorijas. To izveidošanas mērķis ir aktivizēt pašlaik degradētu teritoriju atgriešanu saimnieciskajā apītē, to revitalizāciju. Lai sekmētu atjaunošanas procesus, tajās tiek noteikts plašs atļauto izmantošanas veidu spektrs un minimāli ierobežojumi attīstībai. Teritoriju organizāciju, funkciju savstarpējo izkārtojumu un īpatsvaru precīzē detalplānojumos.

Pazvaldības kompetencē ir virkne atbalsta risinājumu, kas palīdz nodrošināt teritorijas plānošanas jomu:

- problemātisko pilsētas rajonu un objektu revitalizācijas / attīstības stratēģijas un rīcības programmas izstrāde (Karosta, Vecliepāja), tostarp, arī rīcībā piesaistīt ārjo finansējumu;
- priekzlikumi pilotprojektu izveidei (priekzlikumi parauga teritoriju revitalizācijas plāna izstrādei un stenošanai; kā demonstrācijas teritorijas ieteicamas vietas, kur līdzekļus teritorijas fiziskai degradācijai risinās sociālais problēmas, jās risina kultūras pieminekļu vai kultūrvēsturiski nozīmīgu kultūras saglabāšanas jautājumi, vai kur pastāv citā rakstura kompleksas problēmas. paza uzmanbājvrt pas kumu stenošanas meh nismam un instrumentiem, tostarp, publisk . priv t sektora partner bas sist mas izveidei;
- daudzas vietas, kas pašlaik noteiktas kā t saukt s sA+grupas degradēt s teritorijas, iesp jams sak rtot ar relat vi nelieliem līdzekļiem. Te nav nepieciešamas tiešas pilsētas investācijas, bet atvieglojumi investoriem, iesp jams administratīvo procedūru vienkārzošana;
- piemērojami arī citi degradēto teritoriju revitalizāciju veicinoši instrumenti, piemēram, nodokļu atvieglojumi un zemju konsolidācijas projekti.

Degradēto teritoriju izpētes materiālus skatīt sējumā „Izpētes”

<http://www.grupa93.lv/liepaja/izpetes/degradetas-teritorijas>

5. KULTŪRVĒSTURISKAIS MANTOJUMS UN TĀ AIZSARDZĪBA

Liepjas kultūrvēsturiskā mantojuma trīs nozīmīgākās sastāvdaļas ir:

I Civilais mantojums-- Liepjas vēsturiskais centrs

II Militārs būvniecības, ieskaitot hidrobuves:

- Liepjas Karosta,
- Liepjas cietokšņa forti,

III Industriālais un infrastruktūras mantojums.

Kultūras mantojuma vērtības Liepjas pilsētā raksturo valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakst esošie arhitektūras un mākslas objekti (65 pieminekļi), pilsētas vācības piemineklis „Liepjas vēsturiskais centrs”, kā arī pazvaldības lēmumu noteikt s arhitektoniski vērtīgās vietas (263 vietas) (skat. sējumu „Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi”, 6. un 7. pielikumu).

Liepjas vēsturiskais centrs nav homogēns, tas sastāv no divām daļām:

- Liepjas vēsturiskā centra daļa Vecliepjas pusē (teritorija uz dienvidiem no kanāla).
- Liepjas vēsturiskā centra daļa Jaunliepjas pusē (teritorija uz ziemeļiem no kanāla).

Patlaban apbūves regulācijai noteiktas vairākas teritorijas, kas daļēji pārkļūst:

Valsts nozīmes pilsētas vācības piemineklis „Liepjas pilsētas vēsturiskais centrs” (valsts aizsargājams Nr.7436, apstiprināts ar Kultūras ministrijas 1998.g. 29. oktobra rīkojumu Nr.128), ap kuru saskaņā ar Likumu par kultūras pieminekļu aizsardzību noteikta aizsargjosla 100m platumā pa perimetru.

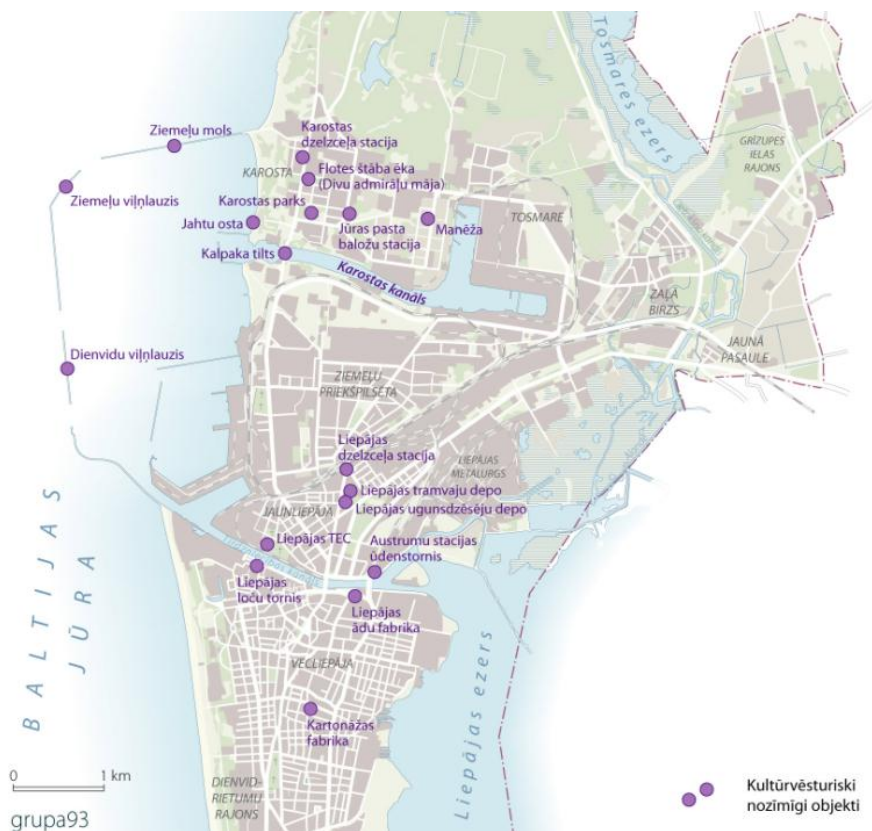
„Liepjas pilsētas vēsturiskais centrs”, noteikts ar Liepjas pilsētas apbūves noteikumiem, apstiprināts ar Liepjas domes 1997.g. 30.janvāra lēmumu Nr 86).un Liepjas vēsturiskā centra aizsargjosla. Centra teritorijā ir

koncentrēts lielkais patsvars valsts aizsargājamo valsts un vietējās nozīmes kultūras pieminekļu un vēsturiski un arhitektoniski vērtīgo ēku, kuru aizsardzības statuss noteikts ar Liepājas pašvaldības lēmumiem.

12.att. Valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi un pašvaldības noteiktās aizsargājamas apbūves teritorijas

13.att. Citi kultūrvēsturiski nozīmīgi objekti

Turpmākās attīstības priekšnoteikumi

- Plānojuma risinājuma izklāsts ietverts Paskaidrojuma raksta daļā „Plānojuma risinājumi”, nodaļā 4.10. Kultūras mantojuma saglabāšana, un sadaļā 4.12. 1. Vides un dabas resursu aizsargjoslas
- Detalizēti nosacījumi ietverti sējumā „Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi” 8.nodaļā Aizsargājamās apbūves teritorijas. Objekti un to aizsargjoslas atspoguļota grafiskās daļas saistošajās kartes “Galvenās aizsargjoslas un citi teritorijas izmantošanas aprobežojumi”, „Aizsargājamās apbūves teritorijas”, „Maksimālais apbūves augstums aizsargājamās apbūves teritorijās”.
- Saskaņā ar likuma „Par kultūras pieminekļu aizsardzību” 23.pantu un „Aizsargjoslu likuma” 8. pantu aizsardzības zona ap valsts aizsargājamiem kultūras pieminekļiem pilsētu teritorijā ne mazāk kā 100m, ja tā nav noteikta īpaši. Jebkuru saimniecisko darbību pieminekļu aizsardzības zonā drīkst veikt tikai ar Inspekcijas atļauju.
- Plānojot teritorijas izmantošanu vai paredzot jebkāda veida saimniecisko darbību kultūras pieminekļos, pieminekļu teritorijās vai to aizsardzības zonās, saistoši sekojoši normatīvie akti:
  - likums „Par kultūras pieminekļu aizsardzību”;
  - MK 26.08.2003. noteikumi Nr. 474 „Noteikumi par kultūras pieminekļu aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju, valsts pirkuma tiesībām un vidi degradējoša objekta statusa piešķiršanu”;
  - citi normatīvie akti, kuros ietverti kultūras pieminekļu aizsardzības jautājumi.
- Kultūras mantojums iesaistāms teritorijas turpmākajā plānošanā, vadoties pēc nacionālās programmas “Kultūra 2000-2010” apakšprogrammas “Kultūras mantojums” nostādņēm.

6. TRANSPORTS

6.1. Transporta sh ģma

Liep ģijas pils tās pazvald ģbas teritorijas pl nojum ģ transporta risin ģjumus izstr d t balstoties uz esošo transporta sh ģmu, to pilnveidojot un papildinot, t.sk. izv rt jot jauno tiltu p r Tirdzniec ģbas kan lu un Karostas kan lu b vju nepieciezam bu, perspekt vo pils tās noz ģmes ielu t ģla att st bu.

14.att. Esoš ģ transporta sh ģma

Karostas kanāla šķērsošana

Pareiz piekūvi Karostas rajonam nodrošina izgriežams tilts (apkalpo tikai vieglo transportu un gājēju) un Cukura iela. Abi minētie pieslēgumi pilnībā nodrošina pareizjo transporta plūsmu pieprasījumu un ir noslogoti par apmēram 50% no to kopējās caurlaides spējās.

Lai ar jauno zīmējuma izvērdotu iespējūrt kam Karostas savienojumam ar Ziemeļu priekzpilsētu un tīklu ar pilsētas centru, tostarp nodrozinot ar pasažieru autobusu un pat tramvaju satiksmi, plānojuma izstrādes gaitē priekzlikums tika noraidīts un atbalstu neguva. Kravas plūsmas plūnots saglabā Cukura ielas trasē, aizvadot tās uz jauno ostas teritoriju un industriālo parku pilsētas ziemeļdaļā, apejot Karostas dzīvojamo rajonu, paralēli perspektīvajai dzelzceļa trasei.

Tirdzniecības kanāla šķērsošana

Tirdzniecības kanālu zīmē divi tilti. Tramvaju tilta caurlaides spēja ir praktiski izsmelta. Ar tilta novietojums pret vēsturiskajam centram izslēdz tilta efektivitātes būtisku palielinājumu pat tūpazīnānās gadījumā. Jaunais tilts pācgānību. Ziemeļu ielu maģistrāles rekonstrukcijas un jauna maģistrāle posmā izvērd Zemnieku. Parka ielu krustojumam uzēms daļu no Tramvaju tiltu pārslogojuma plūsmām. Ķodienas intensitātes Jaunais tilts spēsapkalpot. Tomēr caurlaides spējas rezerve ir pārāk maza un tas nosaka nepieciešamību plānot jaunu Tirdzniecības kanāla zīmējuma vietu. Esošais dzelzceļa tilts vilcieniem satiksmei vairs netiek izmantots, bet autotransporta satiksmei tas nav piemērots. To var izmantot gājējiem un velosipēdistiem.

Jauna zīmējuma vietas izvēle ir saistīta ar tam pieguloz ielu tīkla attīstības iespējām un kūu satiksmes Tirdzniecības kanāla nodrošinānās nepieciešamību. Abi šie faktori praktiski izslēdz zīmējuma novietojumu uz rietumiem no Tramvaju tilta. Kāliha ielas koridors ir tikai 10-11m plats, savukārt pretējā krastā tilta pieslēgums jūveido Raiņa. Kalpaka-1905.gada ielu krustojumā tiezi pie dzelzceļapbrauktuves. Ķāj kanāla posmā notiek ar aktīva kūu satiksme.

Līdz ar to jauns zīmējums jūveido Tirdzniecības kanāla austrumu galā. Ķeit ir iespējams izveidot jaunu D kategorijas ielu gar Liepjas ezermalu, kas savienotu Ezerkrastu pilsētas dienvidos ar Cukura ielas pieslēgumu Brīvības ielai. Tāskopjais garums ir apmēram 7 km. Ielas uzbūrums var tūkalpot ar kā aizsargdambis. Tirdzniecības kanāla iela zīmē, virzoties pāri Atteku un Zirgu salām. Rezultātā iela var tūkalpot kā labs papildinājums D kategorijas ielu tīklam. Tāatslogotu Gānību. Ziemeļu maģistrāli no vietējā transporta, radīs attīstības iespējūmin tajās salās, kā iespējūizveidot papildus iebrauktuves a/s Liepjas metalurģiskajā teritorijā. No kanālu zīmējozo gājēju plūsmu viedokā var tūbūt lietderīgi uzbūvēt gājēju-velosipēdistu tiltu Skolas. Brīvības ielu trasē.

Liepājas apvedceļa izbūves nepieciešamība

Liepjas apvedceļa caur Otaļiem izbūves gadījumā kravas transporta piebraukšana ostai tiks nodrozināta no Grobiņas pusēs. Ķāj gadījumā saglabājas bez izmaiņām plānot ielu klasifikācija un transporta shēma.

Vienvirziena ielu tīkla attīstības iespējas

Vienvirziena ielu tīkla attīstības iespēja rajonos ar paralēli izvietotām E kategorijas ielām, kas savstarpēji sadala pretējovirzienu plūsmas. Ķds risinājums aūj atbrīvot papildus telpu autostāvvietu izvietozānāi. Ķdus pasākumus ir lietderīgi veikt teritorijās, kur ir izvietoti daudzdzīvokļu nami vai līdzs atrodas objekts ar nepietiekamu stāvvietu nodrozinājumu. Kāpiemērūvar tūmināt Alejas un Toma ielas. Ķdu ielu pāru izvēlei jāveic detalizēta izpēte, nekā iespējams veikt, izstrādājot pilsētas attīstības plānu.

15.att. Plānotā transporta shēma

16.att. Dzelzceļa attīstības shēma

Turpmākās attīstības priekšnoteikumi

- *Lai nodrošinātu dzelzceļa infrastruktūras darbību un attīstības iespējas, turpmākajā plānošanā, projektēšanā un teritorijas izmantošanā ievēro normatīvo aktu, kas nosaka dzelzceļa zemes nodalījuma joslas, kā arī dzelzceļa ekspluatācijas aizsargjoslas un drošības aizsargjoslas (aizsargjoslas gar dzelzceļiem, pa kuriem pārvadā naftu, naftas produktus, bīstamas ķīmiskas vielas un produktus), prasības:*
  - *Dzelzceļa likuma 15.-22.pantu;*
  - *Aizsargjoslu likuma 13., 32.³, 35., 42. un 58.³ pantu nosacījumus;*
  - *1998.gada 15.decembra LR MK noteikumus Nr.457 „Dzelzceļa aizsargjoslas noteikšanas metodika”;*
  - *2006.gada 18.jūlija LR MK noteikumus Nr.599 „Metodika drošības aizsargjoslu noteikšanai gar dzelzceļiem, pa kuriem pārvadā naftu, naftas produktus, bīstamas ķīmiskās vielas un produktus”;*
  - *2005 .gada 1 .februāra LR MK noteikumus Nr.79 „Dzelzceļa zemes nodalījuma joslas ekspluatācijas noteikumi”;*
  - *1997.gada 2.decembra Ministru kabineta noteikumu Nr.394 „Dzelzceļa būvnoteikumi” prasības.*

- *Valsts publiskās infrastruktūras dzelzceļa zemes nodalījuma joslā atļauto izmantošanu nosaka un reglamentē Dzelzceļa likums, kā arī 2005.gada 1.februāra LR MK noteikumus Nr.79 „Dzelzceļa zemes nodalījuma joslas ekspluatācijas noteikumi”, atbilstoši kam arī nosakāma šajās teritorijās atļautā izmantošana.*

- *Nemot vērā Liepājas pilsētas teritorijā izvietoto dzelzceļa līniju satiksmes intensitāti un pārvadājamo kravu struktūru, kā arī Liepājas pilsētas īpatnības (apbūves izvietojumu attiecībā pret dzelzceļa līniju, teritorijas reljefa un grunts īpatnības, u.tml.), dzelzceļa ekspluatācijas un dzelzceļa drošības aizsargjoslu teritorijas gar galvenajiem sliežu ceļiem attiecīgi ir noteiktas:*
  - *dzelzceļa ekspluatācijas aizsargjoslu 50 m no galvenā ceļa malējās sliedes, un ne mazāk kā dzelzceļa nodalījuma joslas platums attiecīgajā pusē;*
  - *drošības aizsargjoslu gar dzelzceļiem pa kuriem pārvadā naftu un naftas produktus 25 m no galvenā ceļa malējās sliedes un ne mazāk kā dzelzceļa nodalījuma joslas platums attiecīgajā pusē;*

- *Izstrādājot detālplānojumu teritorijām, kas skar vai robežojas ar dzelzceļa nodalījuma joslu, vai ko skar dzelzceļa ekspluatācijas vai drošības aizsargjoslas, detālplānojums saskaņojams ar zemes īpašnieka - Satiksmes ministrijas pilnvaroto personu - VAS „Latvijas dzelzceļš” Tehniskās vadības direkcijas Nekustamā īpašuma reģistrācijas daļu, bet veicot Tehniskā projekta izstrādi šīm teritorijām, projekts jāaskaņo ar VAS „Latvijas dzelzceļš” Projektu saskaņošanas.*

- *Veicot būvprojektu un darbu veikšanas projektu izstrādi dzelzceļa zemes nodalījuma joslā, a/s „Latvijas dzelzceļš” jāpieprasa Tehniskie noteikumi.*

6.5. Sabiedriskais transports

17.att. Sabiedriskā transporta attīstības shēma

Tramvaja perspektīvie maršruti tiek plānoti, pagarinot tramvaja līniju: galapunkts M. Kempes ielā, galapunkts Dienvidu kapi, galapunkts Ķešes ielā; tikai perspektīvi ar lidz Cukura ielai.

6.6. Velotransporta attīstības iespējas

18. att. Veloceliņu attīstības shēma.

- *Izstrādājot pilsētas veloceļu shēmu ir respektēta esošā, veidojot trasējumu savstarpējo sasaisti.*
- *Apbūves noteikumos ir paredzētas prasības veloceļu plānošanai un integrācijai kopējā veloceļu tīklā lielāku kompleksu projektu un detālplānojumu ietvaros.*
- *Jaunajos apbūves noteikumos ir izvērtēt un noteiktas prasības nodalīt velo un gājēju kustību joslu savstarpējam savietojumam.*

Gājēju kustības rīta uzlabošana pilsētas centrālajā Vsturiskā centra publiskās telpas koncepcijas ietvaros (skat. sējumu „Izpētes un izvērtējumi”).

7. Liepājas OSTA un LIEPĀJAS SEZ

Kopš 1994. gada, kad Liepājā tiek atskaita pilnveidīga tirdzniecības ostas darbība, osta no slēgtas militārisbāzes ir transformējusies par daudzfunkcionālu tirdzniecības ostu. Pašlaik Liepājā ir trešā lielākā Latvijas osta. Liepājas osta daudzfunkcionāla osta, kuru atzīst arī citām Latvijas ostām raksturo sabalansēta Latvijas importa un eksporta un tranzīta kravu plūsmu attiecībā, kā rezultātā osta funkcionē ne tikai kā starptautiskas nozīmes transporta mezgls, bet arī nozīmīga reģionālā attīstības centrs. Ostas darbība ir neatraujami saistīta ar speciālo ekonomisko zonu, kas veido vispārīgo komercdarbības vidi, tādējādi līdz ar ostas sniegtajiem pakalpojumiem radot rīcības un pievienotās vērtības pakalpojumu attīstībai labvēlīgu vidi. Liepājas Speciālā ekonomiskā zona (Liepājas SEZ) noteikta saskaņā ar Liepājas SEZ likumu, ietver ostu (1182 ha), esošās industriālās teritorijas (543 ha), starptautisko lidostu (251 ha), bijušo militāro bāzi Karost (1763 ha) un kopā aizņem 3739 ha, t.i. gandrīz 65% pilsētas teritorijas (skat. attēlu). Liepājas SEZ ir izveidota 1997.gadā uz 20 gadiem ar mērķi attīstīt un veicināt tirdzniecības, rīcības, kuģniecības un gaisa satiksmi, kā arī starptautisko preču apmaiņu caur Latviju.⁷

Liepājas ostas kopējā platība ir 24072.1 ha, no kuriem 385.1 ha - sauszemes teritorija, 818.5 ha - ostas iekšējā akvatorija, 22868.5 ha - ostas rīcības reids. Pašlaik tiek izmantoti apmēram 170 ha no Liepājas ostas sauszemes teritorijas. Liepājas ostā pavisam ir 80 piestātnes. Piestātu kopējais garums pārsniedz 10000 m ar dziļumu piepiestātnēm no 4.5 - 10.5 m. Maksimālie apkalpojamo kuģu parametri ir: garums 220 m, platums 35 m, iegrime 9.5 m. Līdzšinējās ostas darbības laikā maksimālais kravu pārkraušanas apjoms ir bijis sasniegts 9.2 milj. tonnu gadā. Ostas attīstības potenciāls tiek vērtēts ~ 20 milj. tonnu gadā.

2008.gadā, balstoties uz aktuālo tirgus analīzi, nosakot attīstības prioritātes, realizējamo pasākumu kompleksu un prioritāros projektus, ir izstrādāts Liepājas Speciālās ekonomiskās zonas attīstības plāns 2008.-2017.gadam.⁸

Teritorijas turpmākās attīstības priekšnoteikumi

Plānojuma risinājumi ir vērsti uz ostas attīstības iespēju potenciāla izmantošanas atbalstu- ostas stratēģisko mērķu sasniegšanas un projektu realizācijas iespēju nodrošināšanu.

Saskaņā ar Liepājas ostas stratēģiskajiem mērķiem, kā prioritārie uzdevumi ir

- *ostas kuģu ceļa un akvatorijas padziļināšana;*
- *ostas dzelzceļa infrastruktūras attīstība (Karostas daļā)*
- *ostas hidrotehnisko būvju rekonstrukcija;*
- *piesārņoto teritoriju sanācija;*
- *kuģošanas drošības apstākļu uzlabošana;*
- *ostas iekārtu aizsardzības uzlabošana;*
- *marketinga stratēģijas izstrāde un realizācija.*

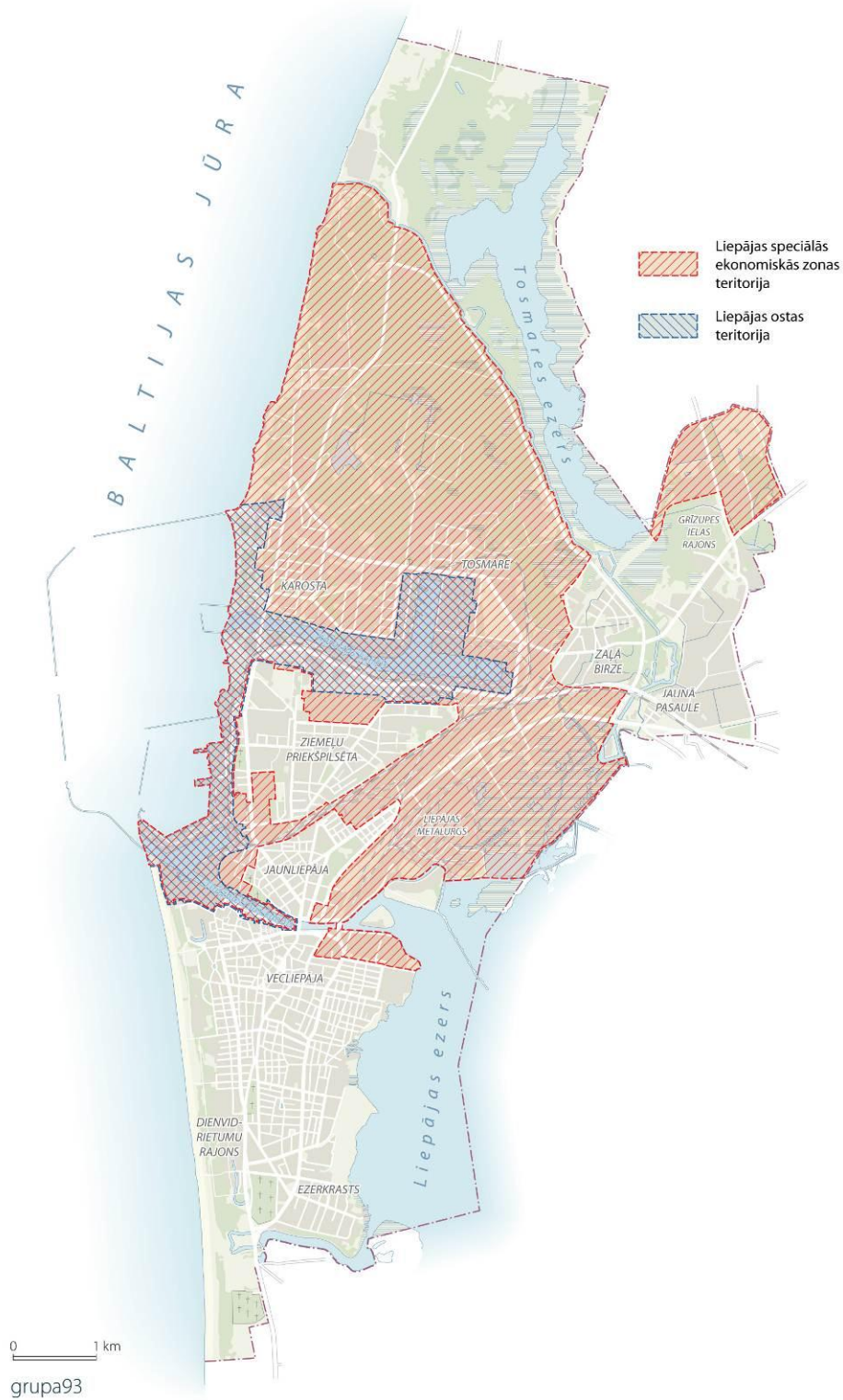
Liepājas SEZ pārvaldes attīstības galvenie projekti ostas darbības pilnveidošanai sevī ietver:

- *ostas pievedceļi,*
- *ostas kuģu ceļa un akvatorijas padziļināšana,*
- *Karostas kanāla piesārņojuma likvidācija,*
- *Liepājas ostas viļņlaužu izpēte, rekonstrukcijas tehniskā projekta izstrāde un rekonstrukcija,*
- *Liepājas ostas sauszemes pievadceļu rekonstrukcija,*

⁷ Liepājas speciālās ekonomiskās zonas mājas lapa: www.liepaja-sez.lv

⁸ apstiprināts ar Liepājas SEZ valdes lēmumu no 2008. gada 13. augusta

19. Att. Liepājas SEZ un Liepājas ostas esošā teritorija.

8. SOCIĀLĀS INFRASTRUKTŪRAS NODROŠINĀJUMS

Izglītības iestāžu infrastruktūra

Pirmsskolas izglītība

Pirmsskolas izglītības iestāžu sadalījums pa dzīvojamajiem rajoniem ir nevienmērīgs. Dienvidrietumu mikrorajonā: divas, Ezerkrastā - viena, Vecleipājā - vienpadsmit, Ziemeļu priekzpilsētā - piecas, Karostā - viena un Zaķbirzī - viena PII. 2007. gadā Liepājā izbūvēti divi jauni būvniecības projekti: "Saulsēta" un "Saulstari" (privāts būvniecības projekts). Abas pirmsskolas izglītības iestādes atrodas Karostas mikrorajonā, kur līdz šim bija viena no sliktākajām situācijām ar vietu nodrošinājumu PII. 2010. gadā neviena būvniecība nav divos Liepājas mikrorajonos - Jaunleipājā un Tosmarē. Teritorijas plānojuma paziņotās rezervētas teritorijas PII vajadzībām sekojoties pazvaldībai piederoties zemesgabalos:

Nr.	Kadastra Nr.	Adrese	Mikrorajons
1.	17000400437	Liedaga ielā 6a	Dienvidrietumu
2.	17000160008	Ceriņu ielā 2	Zaķbirzis (Slimnacas ielas rajons)
3.	17000420789	Cieceres ielā 18	Ezerkrasts
4.	17000310090	Cietokšņa ielā 4	Vecleipāja
5.	17000020140	Spīdolas ielā 8	Tosmare

Vispārējās izglītības iestādes

Liepājā uz 2011. gada bija 15 vispārējās izglītības skolas: 1 sākumskola, 2 pamatskolas, 9 vidusskolas, 1 pilsētas īpašība, 2 internātpamatskolas. Izglītību var iegūt arī privātskolas. Skolu skaitam, līdzīgi kā citu Latvijā, saglabājas tendence samazināties, tādēļ jaunu skolu būvniecība nav tuvāko 12 gadu prioritāte.

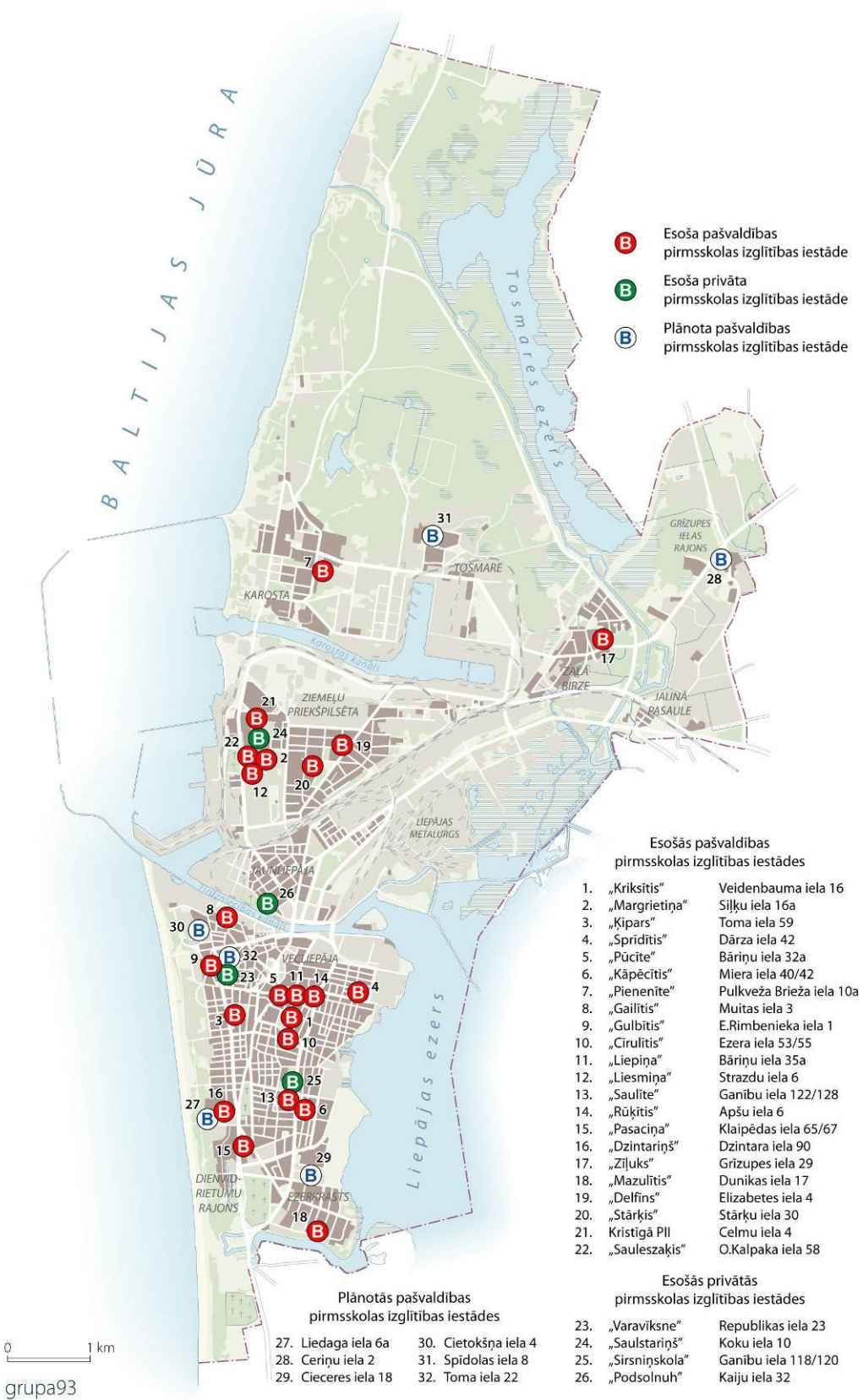
Augstākās mācību iestādes

Augstākās mācību iestādes ir valsts vai privāts mācību iestādes; plānojuma risinājums šīs teritorijas ir definētas Jauktas sabiedrisko un darījumu apbūves teritoriju JD 2 skaitā.

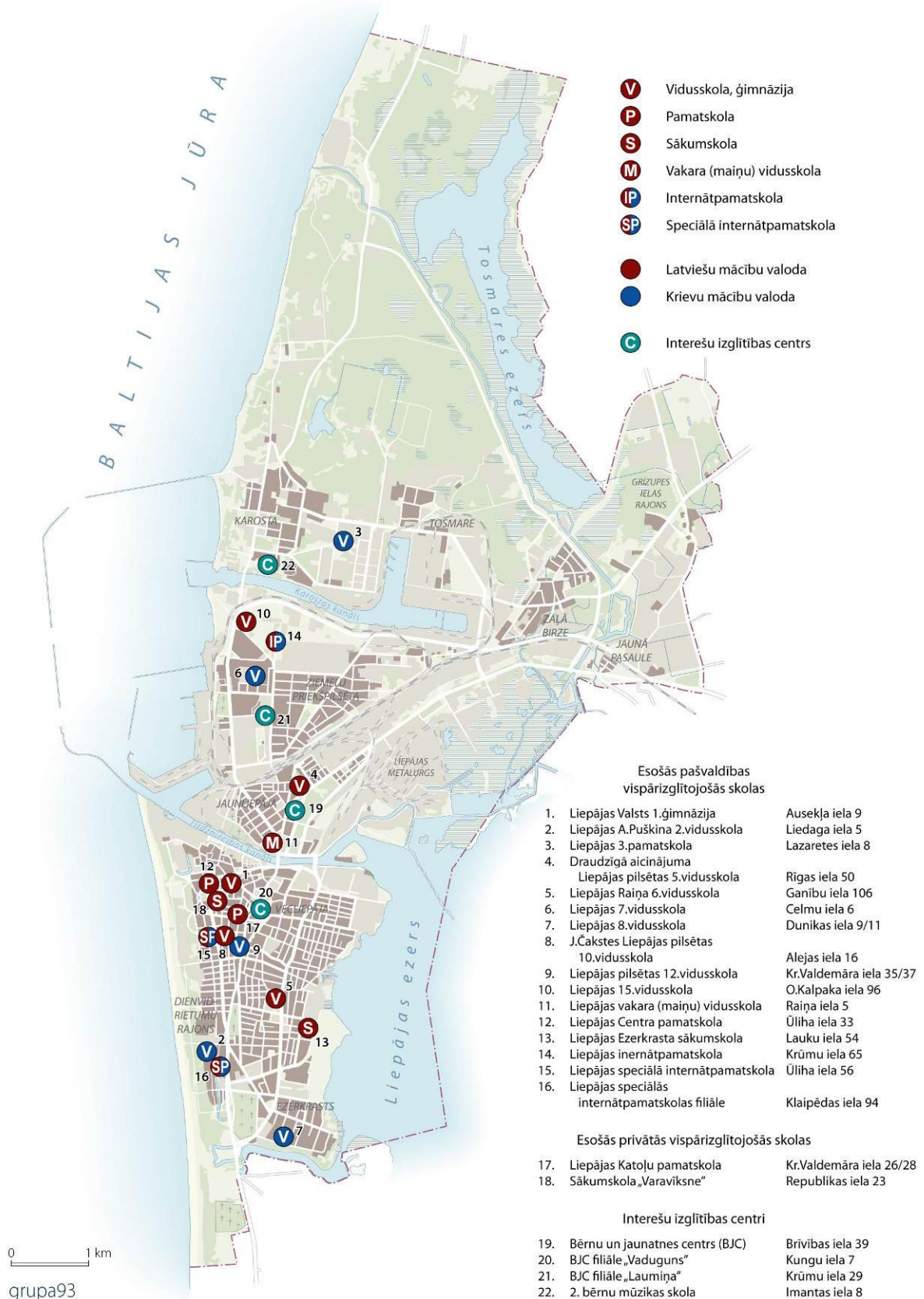
Turpmākās attīstības priekšnoteikumi

- Izglītības, veselības aprūpes, kultūras un sporta infrastruktūras objektu izvietojums atspoguļojumu skatīt tālāk pievienotajās shēmās.
- Plānojuma risinājumi izklāstīti Paskaidrojuma daļā „Plānojuma risinājumi”, 4.4. sadaļā „Teritorijas sociālās infrastruktūras nodrošināšanai”.

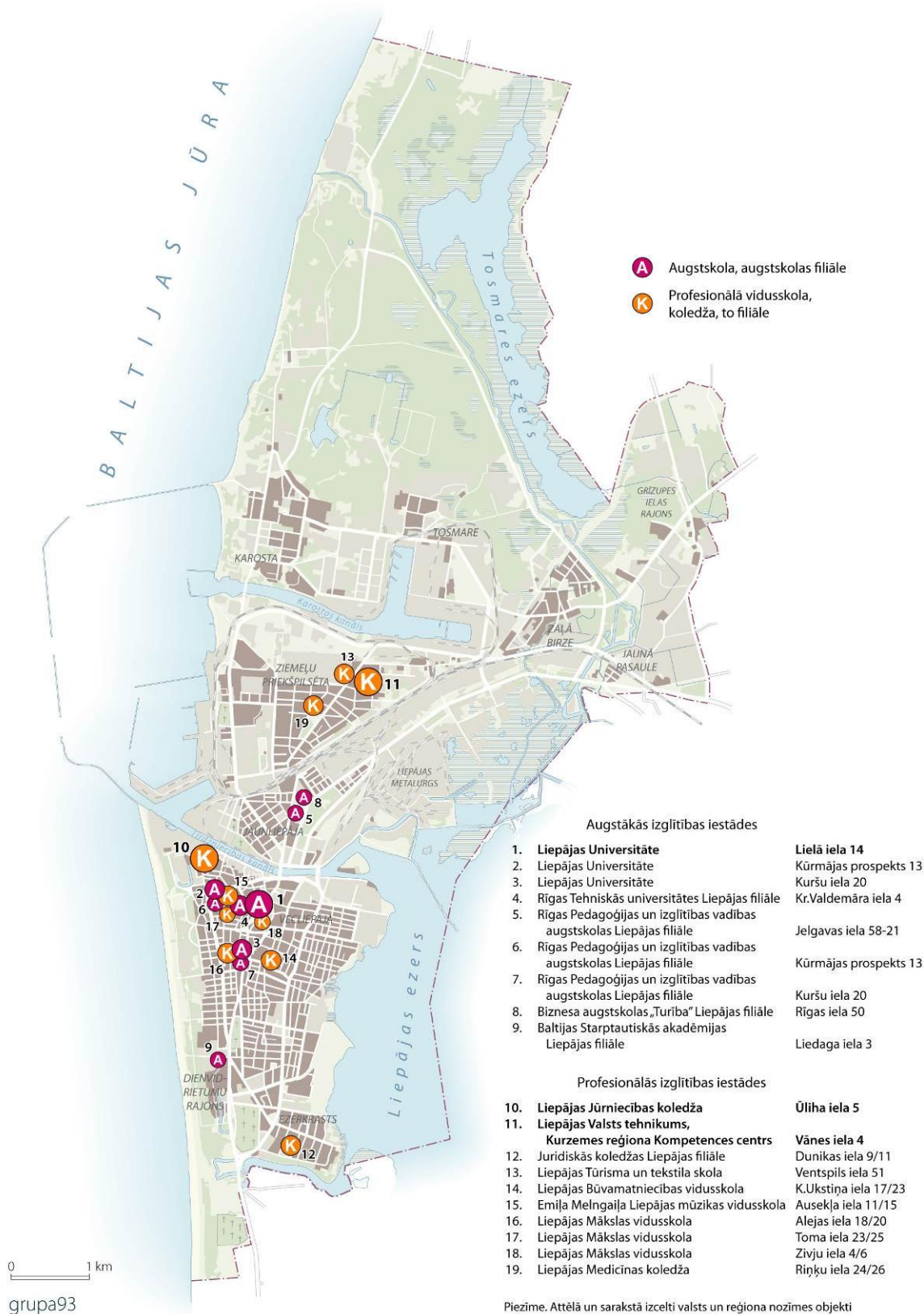
19.att. Pirmsskolas izglītības iestāžu izvietojums

20.att. Vispārīglītīgo iestāžu izvietojums

21.att. Augstākās un profesionālās izglītības iestāžu izvietojums

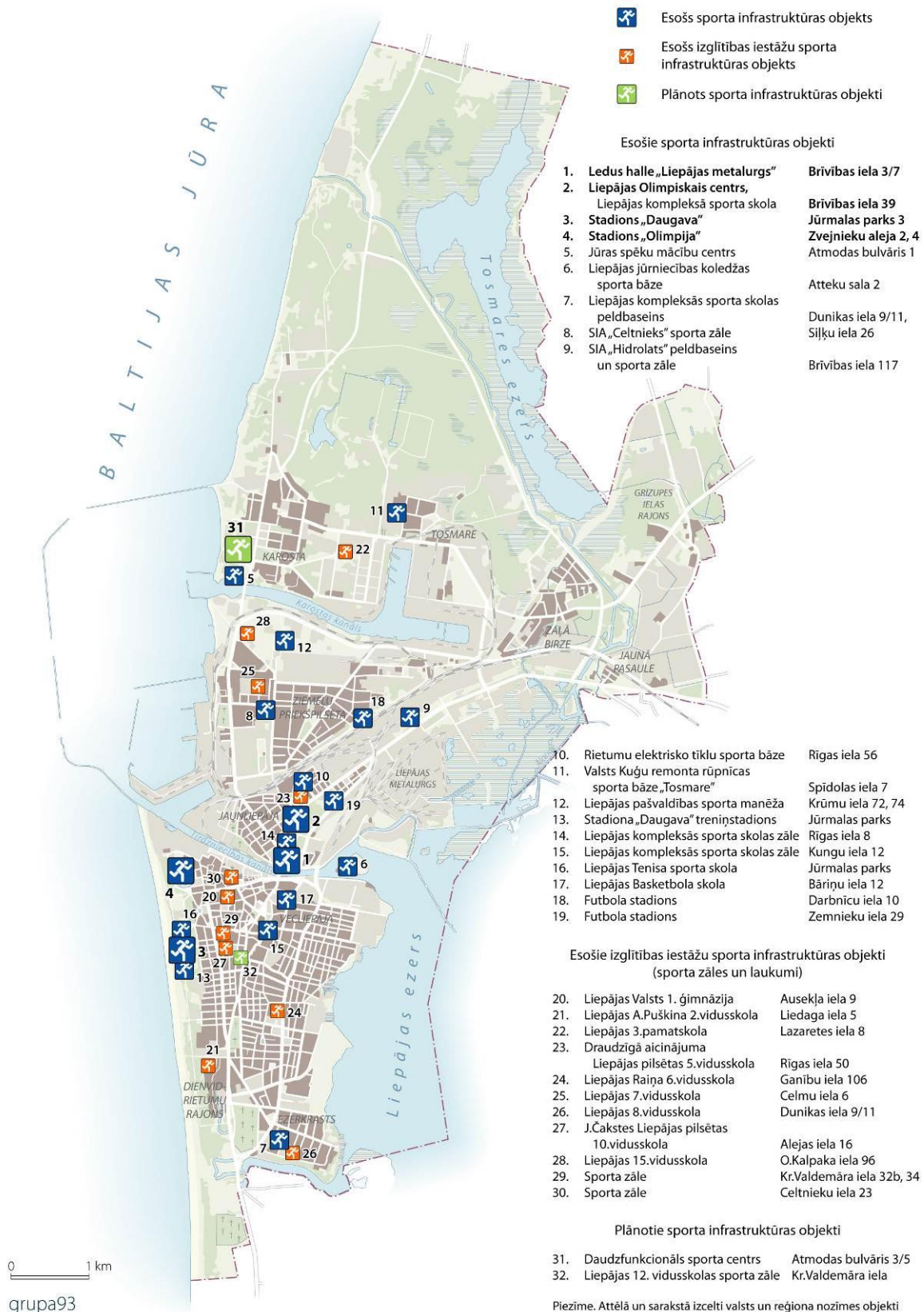

22.att. Veselības aprūpes iestāžu izvietojums

23.att. Sporta infrastruktūras iestāžu izvietojums

24.att. Kultūras iestāžu izvietojums

- Esošs teātris, kinoteātris, daudzfunkcionālais centrs
- Esošs brīvdabas kultūras objekts
- Esošs muzejs
- Esoša bibliotēka
- Plānota kultūras iestāde

Esošās kultūras iestādes un objekti

1. Liepājas teātris	Teātra iela 4
2. Koncertdārzs „Pūt, vējiņi!”	Peldu iela 57
3. Liepājas Latviešu biedrības nams, Liepājas Leļļu teātris un kinoteātris „Balle”	Rožu laukums 5/6
4. Piejūras parks	Piejūras parks
5. Liepājas muzejs	Kūrmājas prosp. 16/18
6. Liepājas muzeja filiāle	K.Ukstiņa iela 7/9

7. A/S „Liepājas metalurģis” muzejs	Brīvības iela 93
8. Karostas cieta muzejs	Invalīdu iela 4
9. Liepājas Centrālā zinātniskā bibliotēka	Zivju iela 7
10. Bērnu bibliotēka „Vecliepājas rūķis”	Malkas iela 4
11. Liepājas pilsētas izglītības pārvaldes bibliotēka	Ūliha iela 36
12. Bibliotēka „Varavīksne”	Brīvības iela 39
13. Valtera bibliotēka	Krūmu iela 41/43
14. Zaļās Birzes bibliotēka	Talsu iela 37
15. Bibliotēka „Libris”	M.Ķempes iela 11
16. Liepājas Universitātes bibliotēka	Lielā iela 14
17. Rīgas Tehniskās universitātes zinātniskās bibliotēkas Liepājas filiāle	Vānes iela 4
18. Latvijas Neredzīgo bibliotēkas Liepājas filiāle	Ganību iela 197/205

Plānotās kultūras iestādes

19. Liepājas daudzfunkcionālais kultūras centrs „Lielais Dzintars”	Radio iela 8
20. Amatnieku nams	Dārza iela 7
21. Liepājas teātra Mazā zāle	Teātra iela 2
22. Jūrniecības muzejs – Liepājas muzeja filiāle	Spīķeru iela 55, 56

Piezīme. Attēlā un sarakstā izcelti valsts un reģiona nozīmes objekti

9. MĀJOKĻU NODROŠINĀJUMS

Pazlaik pilsētā dzīvo 83823 cilvēki. Atbilstoši Liepjas 2009.g. Sociālekonomiskajā pārskatā sniegtajiem datiem, pilsētas dzīvojamais fonds 2009.gadā bija 2473.3 tūkst. m² kopējās platības jeb 4.0% no visa Latvijas dzīvojamā fonda. Dzīvojamā telpu kopējā platība uz vienu iedzīvotāju 2009.gadā bija 29.4 m². Tas ir augstāks rādītājs starp valsts lielākajām pilsētām. Tomēr mājokļu būvniecības tempi ir lēni. Kopš 1995.gada kopējais dzīvojamais fonds Liepājā palielinājies tikai par 2.5% un, salīdzinot ar valsts lielākajām pilsētām, tas ir vislielākais pieauguma temps - Latvijā vidēji par 15.9%. Pazlaik Liepājā tiek izveidoti 29,4 m² mājokļa kopplatība uz vienu cilvēku. Dzīvokļu rindā Liepājā ir 305 cilvēki.

Ja stenojas plānotais pilsētas izaugsmes scenārijs (100 000 iedzīvotāju), ir jānodrošina mājoklis apmēram 16200 cilvēkiem. Atbilstoši standartam 30m² uz vienu iedzīvotāju, tas nozīmē uzbūvēt 486000 m² dzīvojamās apbūves kopplatības. Teritorijās, tieši esošās apbūves tuvumā iespējams izmitināt no 5 līdz 9,7 tūkst. cilvēkiem⁹, tādā nepieciešams plānot arī jaunas vietas dzīvojamās apbūves attīstībai.

Tabulā apkopotas nepieciešamās zemes platības daļas apbūves attīstības scenārijos, atbilstoši esošajam zonu jumam. Skatīti divi varianti:

- visa turpmākā apbūves attīstība notiek jaunās teritorijās pilsētas perifērijā;
- daļa apbūves tiek attīstīta pilsētas centrālās daļas kvartālos.

Ēku tipi	Savrupmājas, rindu mājas, 5 stāvu mājas	Savrupmājas, 4 stāvu mājas, 5 stāvu mājas	Savrupmājas, rindu mājas, 9 stāvu mājas
Cilvēku skaits jaunajās teritorijās . 16 000	Jauno teritoriju platība perifērijā *		
	93 ha	52 ha	60 ha
Cilvēku skaits jaunajās teritorijās	10580	6200	7650
Jauno teritoriju platība perifērijā)*	62 ha	21 ha	29 ha
Cilvēku skaits "aizpildījuma" teritorijās	5420	9800	8350
"Aizpildījuma+teritoriju platība"	31 ha	31 ha	31 ha
Maksimālā nepieciešamā jauno teritoriju platība**	173 ha	119 ha	129 ha

* 75% no nepieciešamās platības; papildus jāpieskaita 25% publiskām teritorijām.

** Platības 16 000 cilvēku izmitināšanai, pieskaitot deficīta segšanai un publiskai telpai nepieciešamās teritorijas.

Jaunu apbūves teritoriju maksimālā kopplatība 16 000 cilvēku izmitināšanai ir robežs no 52ha līdz 93ha. Papildus nepieciešamas arī teritorijas esošā deficīta segšanai (~37ha) un publiskai telpai (25%). Tādējādi maksimālās nepieciešamās platības ir amplitūda no 119 ha līdz 173 ha. Esošajās teritorijās plānojuma noteikto dzīvojamās apbūves jauno teritoriju kopējā platība ir apmēram 162 ha. Tas ir pilnībā pietiekami pat šodien, ja visa turpmākā dzīvojamā būvniecība notiek jaunajās apbūves teritorijās. Ņemot vērā situāciju, ka Liepājā ir pietiekamas mājokļa attīstības iespējas un jaunajās teritorijās plānojuma nepieciešams palielināt jauno dzīvojamās apbūves teritoriju platību.

⁹ Aplēs veiktas Liepjas pilsētas iepriekšējās teritorijas plānojuma noteiktajām dzīvojamās apbūves teritorijām. Skatīt Liepjas dzīvojamās apbūves attīstības telpiskajās koncepcijās.

7. tabula. Dzīvojamās apbūves īpatsvars Liepājas daļās. 2009.g.¹⁰

Nr.p.k.	Liepjas daļa	Dzīvojamais fonds	
		m ²	%
1.	Vecliepja	618727	29%
2.	Jaunliepja	162931	8%
3.	Ezerkrasts	308879	15%
4.	Ziemeļu priekšpilsēta	400515	19%
5.	Dienvidrietumu rajons	174587	8%
6.	Tosmare	84128	4%
7.	Karosta	240809	12%
8.	Zaļā birze	113197	5%
9.	Jaunpasaule	717	0,03%

Detalizēta analīze sniegta sējumā „Izpētes un izvērtējumi”, Mājokļu attīstības koncepcija

10. PILSĒTVIDES KVALITĀTE

10.1. Pilsētas ziemeļdaļa

Teritorija Liepjas ziemeļdaļā starp Tosmares ezeru, Baltijas jūru (uz Ziemeļu mola, kas ir iecienēta liepnieku pastaigu vieta) un Beberliņu ezeru. Teritorijai cauri vijas Cietokšņa kanāls ar Ziemeļu fortiem jūras krastā, pirms 1. pasaules kara tos diezgan nesekmīgi inženieru saglabājis. Tādēļ lielākā daļā joprojām ir saglabājusies koka stāvoklī. Aiz Ziemeļu fortīm nedaudz atrodas Ebreju genocīda piemiņas memoriāls. Teritorija ir gandrīz pilnīgi neapbūvēta un to var uzskatīt par pilsētas lielko attīstības rezerves teritoriju. Nelielo apbūves platību veido savrupmājas pie Ziemeļu fortīm un mazdrīžu teritorijas Tosmares ezera DA daļa. Te atrodas

lielā mērā platības, attīstībai vispievilcīgākā joslā Baltijas jūras piekrastī. Pēc Padomju Savienības sabrukuma un Padomju armijas iziešanas no Latvijas lielākā daļa pilsētas nomalās un mežos nopostītas un nojauktas. Pareizpalikuzas drupu kaudzes līnī pirms un koku apaugums, visu lielā mērā bojāot ainavu, teritorijas tiek uzskaitītas kā meža zeme ar mežaudzi.

Publiskā ārtlepa

Galvenie piesaistes objekti ir jūras krasts un fortifikācijas sistēma, Beberliņu ezers, perspektīvā ar Tosmares ezeru, kas pareizī neredzams un nepieejams. paza kultūrvēsturiska vērtība ir alejas un akmens bruācei, kas sastopami mežā un koku un vietmē stiepjas līdz pat jūras krastam.

Zaļās zonas

Ziemeļu perspektīvās rajons ir šīs pilsētas daļā - labākie mežaino piejūras koku biotopi sastopami Beberliņa ezera ziemeļdaļā un Karostas teritorijā, izcili biotopu kompleksi sastopami Karostas teritorijā, 9. un 11. meža kvartālās, vērtījami kā vieni no labākajiem melnalkšņu stāgnju mežiem Latvijā. Teritorijas A daļā atrodas dabas liegums „Tosmares ezers”. Sabiedrisko apstādījumu teritorijas rajonā nav.

Attīstības priekšnoteikumi

- kopumā neapģūtas zemes, pazlaik neorganizēta vai mazorganizēta atpūta;
- perspektīvais Jūrmalas parka sūblieris. meža joslā, potenciālais koka objekts, vasarnaujas rajons;

¹⁰ Liepjas sociālekonomiskais pārskats. 2009.g.

- ģiesp ģjam og u stacijas izb ves teritorija un pievadce ģ uz ostas teritorij ģm;
- pievilc ģgas ieceres un vietas, piem ram, priv tm ju apb vei, bet faktiski . att st mas tikai ilgtermi (varb t) . rezerves teritorijas piekrastes apb vei.

10.2. Karosta

Atrodas starp Baltijas ģ ģru (uz D no Zieme u mola), Karostas kan lu, Tosmares dz vojamo rajonu un pils ģtas me0iem teritorijas Z da . Karosta v sturiski att st jusies k milit ra un ostas teritorija un tiek pozicion ta k viena no eksotisk m Liep ģjas da m, zai viet ģir noform jusies sava patn ģja subkult ra. Aleksandra III osta bija piln ģgi autonoma apdz vota vieta ar savu infrastrukt ru, elektrisko sp kstaciju un densapg di, bazn cu un skol m. Ń vieta ilgu laiku . ap piecdesmit gadu garum - bijusi sl ģta milit ra teritorija, kas nebija pieejama pat Liep ģjas civiliedz vot ģjiem un att st jusies saska ar saviem iekz ģjiem principiem. Pazlaik t pils ģtas viesiem ģir interesants apskates objekts, bet iedz vot ju dz ves

apst k ģi, sal dzin ģjum ar p r ģjo pils tu, ģir sal dzinozi slikti.

Publiskā ģrtlepa

Teritorijas D da , starp ener a Balo0a ielu un Karostas kan lu, saglab jusies v sturisk pl nojuma strukt ra ar ielu t klu, alej m, Karostas parku un Liep ģjas Sv. Nikolaja pareiztic go J ras katedr li, k ar 37m augsto Tosmares denstorni (celts 1905.gad) k vietas dominantes. Z pus padomju gados celt 5 st vu apb ve izjauc pl nojuma strukt ru un ielu t klu, k ar nom c vietas dominantes.

Zaģās zonas

Vien ģg publisko apst d ģjumu teritorija Karost - Karostas parks atrodas starp atmodas bulv ri, Neatkar bas rotas, ģmantas un Turaidas ielu. Parks tika veidots k Karostas centr l . Admiralit tes un Katedr les rajonu ģ ģgendstila apb ves sast vda a. Tam bija un ģir b tiska noz me zeit dz vojazo iedz vot ju atp tai un izklaidei. Perspekt v me0aparka teritorija starp Kristi na D la un Turaidas iel m . pareiz neizmantota za zona ar prie0u me0u, ģiem t m pastaigu tak m un piemi as vietu Karostas cietuma upuriem.

Attģstģbas priekšnoteikumi

- v sturisk pl nojuma un apb ves strukt ra ģir stipri deform ta;
- pieeju ģ ģrai ģerobe0o ostas darb ba;
- pazlaik . sslikts+ dz vojamais rajons, daudz nesak rtotu ģjaut ģjumu attiec b uz pazumu pieder bu;
- pieejamo ģ ģrma/ pludmali nepieciezams labiek rtot . pietiekami liela slodze . blakus liels dz vojamais rajons;
- publiskas pieejas kan lam, integr t atp tas, publisk s rtelpas principus.

10.3. Tosmare

Atrodas Karostas (Tosmares) kanāla ziemeļpusē starp Karostu, Ziemeļsarkanās birzes dzelzceļa stacijas rajonu un pilsētas dienvidu teritorijas ziemeļdaļu. 1939. gadā un 1940. gadā Liepājā izvietojas 15 000 padomju karavīru. 1940. gadā tiek pieprasīta tās atbrīvošana no latviešu iedzīvotājiem Tosmares apkārtnē, kā arī visa tur esošā pazuma nodošana. Jau 1939. gada oktobra beigās Sarkanās armijas garnizona komandants paziņoja, ka katiksmē caur Tosmari privātiem personām līdz turpmākajam jābūt slēgtai. Tosmares mikrorajons ir veidojies attīstoties tur esošajai Tosmares kuģu remonta ēkai. 1965. gadā ekspluatācijā nodotas pirmās 5. stāvu ieejas, bet vēl aktīva celtniecība turpinās 70. gados.

Tosmariešu gadu gaitā uzlabojas būvniecība, kultūras pils, sporta zāle, universālveikalu un poliklīnika. Mūsdienās lielākā sabiedrisko objektu savu funkciju ir mainījuši, vai arī tās netiek izmantotas.

Publiskā ārtlepa

Bijšie sabiedriskie objekti pareizi ir neizmantojami (būvniecība, kultūras pils, sporta zāle, universālveikals un poliklīnika), līdz ar to teritorija veidojas kā pilsētas iekšējais rajons bez savas publiskās telpas.

Zaļās zonas

Sabiedrisko apstādījumu teritorijas nav, ziemeļdaļē ir pilsētas meži un mazdrīvu teritorijas. Daudz papeļu stādījumi, ar koku rinda Spārdolas ielā. Perspektīvās skvru teritorijas gar enerģētiskā Baložu ielas buferzona starp Spārdolas ielas dzelzceļa stacijas rajonu un Tosmares kuģu būvniecību.

Attīstības priekšnoteikumi

- dominējošais uzsvārs uz industriālo un ostas teritoriju attīstību.
- publiskas pieejas kanālam Turaidas ielas posmā, integrēt atpūtas un publiskās telpas principus.
- nepieciešama dzelzceļa kvartāla humanizācija / revitalizācija, veidojot publisko telpu un apdzīvotuma struktūru iekšpagalmos, nepieciešams plānot apstādījumu teritorijas.
- Sabiedrisko un darījumu teritorijas attīstība, veidojot publisko telpu ar labiekārtojuma elementiem.

10.4. Grīzupes ielas apkārtnē

Teritorija starp Cietokšņa kanālu, Vidusfortu, Tosmares ezeru un pilsētas ziemeļdaļu. Attīstīta, bet tajā ir daži pilsētas vitālie objekti. Liepājas Reģionālās slimnīca un PUMAC industriālais parks. 70. gada beigās un 80. gada sākumā līdztekus ar Centrālās slimnīcas būvniecību sāka celt Grīzupes ielas mikrorajonu. Kārtējais paredzēti dzīvokļi medīem un Kombināts lopbarības ražošanai. Pēc dzelzceļa stacijas rajonā ekspluatācijā nodeva 90. gada sākumā. Kārtējās kārtības saviem strādniekiem uzcēla Sarkanais metalurģis. Vairākas mājas tika ar palīka

līdz galam nepabeigtas.

Publiskā ārtlepa

Grāzupes ielas rajons ir veidojies izklaidus, bez vienotas plānojuma struktūras. Neskatoties uz apdzīvotā rajona izvietojumu blakus esošajiem sabiedriskajiem un ražošanas uzņēmumiem, nav izveidojusies sabiedriskā infrastruktūra (tirdzniecības un pakalpojumu objekti), līdz ar to teritorija veidojas kā pilsētas apdzīvotais rajons bez savas publiskās telpas.

Zaļās zonas

Sabiedrisko apstādījumu Grāzupes ielas dzīvojamajam rajonam un slimnīcai nav, tuvākās apstādījumu teritorijas atrodas pie Zaļās birzes mikrorajona. Aspazijas birze, ZR daļa pilsētas mežs un Tosmares ezers, kā arī mazdzelzceļa teritorijas.

Attīstības priekšnoteikumi

- priekšstats par teritoriju kā attīstības perspektīvās attīstības teritoriju;
- teritorija ir skrajā apbūvē, lielas neapbūvētas platības, mazdzelzceļi;
- attīstības perspektīvās ierobežotās. Normāle, slikti būvniecības apstākļi. Izjaukts hidroloģiskais režīms, pilsētā pietiek centrālā tuvāk un pievilcīgāk teritoriju;
- perspektīvās ostas pievadceļā apkārtnes teritorijas, perspektīvā saistīta ar uzņēmējdarbību, kam vajadzīga teritorijas ceļatvērība - ražošana, loģistika, darījumi;
- neierobežotā attīstības iespējas, izstrādāt pilsētas iespējamās elastīgās apbūves noteikumus.

10.5. Zaļā birze

Teritorija starp Liepjas dzelzceļu, Tosmari, Cietokšņa kanālu un Tosmares ezeru. 19. gs. un 20. gs. mīļā Liepjas kastru attīstītais virziens. Zaļās birzes rajona kopīgās aprīkošanas veidošanās nodrošinājumu apvadošana un fortifikācijas nodrošinājumu izbūves, kuru paliekas redzamas Grāzupes ielā un 14. novembra bulvāra stūrī. Zaļās birzes zemes gabalu iedalīšana daudzdzīvokļu mājceltniecībai sākas 1969. gadā. Pirmās mikrorajonā izbūvētas daļas iedzīvotājiem, bet vēl kosmopolitiskā uzņēmējdarbības celtniecība.

Publiskā ārtlepa

Raksturīgs viens no padomju dzīvojamajiem rajoniem veidošanas tipiem. Esošajās savrupmājās apbūvētas daudzdzīvokļu kavas. Kvarālos trākst piebraucamo ceļus, tādēļ grūtības mātā struktūrā. Haotiskās apbūves rezultātā nav izveidojusies publiskā telpa ar labiekārtojuma elementiem un sabiedriskajiem apstādījumiem. Daudzdzīvokļu pagalmos saglabāties padomju gadu labiekārtojums ar bērnu rotaļlaukumiem, kas vairs neatbilst drošības un kvalitātes standartiem.

Zaļās zonas

Sabiedrisko apstādījumu teritorijas. Aspazijas birzes rajona A daļa un pilsētas mežs teritorijas ZR pusē. Aspazijas birze

teritorija neapdzīvota, nav labiekārtojuma, pastaigu taku, atpūtas vietas. Blakus atrodas Vidusforta teritorija ar pieminekli 1941.-1945. gadam.

Attīstības priekšnoteikumi

- teritorija bez skaidras plānojuma struktūras - daļi savrupmājās, daļi daudzstāvu; daļi ražošanas teritorijas;
- trākst (nedefinētas) publiskās telpas;

- necila vieta pils tās m rog . ne ar ko neizce as, pavirzi pl nots, pavirzi b v ts, bet akt vs dz vojamais rajons;
- izv rt t dzelzce a pl nus no pils tās strukt ras viedok a . pareiz jais Tosmares pl notais pievadce z to pasliktina.

10.6. Ziemeļu priekšpilsēta (Laumas rajons)

Teritorija starp Baltijas j ūru (Liep ģijas ostas teritoriju), Karostas kan lu un dzelzce u. Rajons veidojies ar galant rijas kombin ta sLauma+celtniec bu (iepriekz teritorij bija priv tm ju rajons, kas nojauca, dodot vietu komjaunatnes triecienceltnei), kura pirm k rta bija j nodod ekspluat cij 1971.gad . Bija j pabeidz gan galvenie, gan pal gobjekti un in0eniertehnisk s b ves. Vienlaikus tuvum b v ja kopm tnes celtniekiem, ar daudzdz vok u dz vojam s m jas, kur izvietot topoz s r pn cas str dniekus.

Publiskā ārtlepa

Laumas rajons iedal s 4 apb ves tipos . liel ko da u veido bl vi apdz votais Laumas mikrorajons ar 9.st vu dz vojam o ku apb vi; DA pus izvietots priv tm ju rajons ar Ventspils ielas parku; sLaumas+ra0ozanas komplekss teritorijas Z da un publiskai pieejai sl gt ostas teritorija R da . Problem tisk k teritorija ir Laumas mikrorajons, jo tr kst sabiedrisko apst d jumu teritorijas, nav ielu apst d jumu strukt ras, labiek rtojuma elementu. K risin jums var tu b t nelielu skv ru veidozana nedaudzajos neapb v tajos zemes gabalos, ielu apst d jumu un labiek rtojuma veidozana pie sabiedriskaj m k m.

Zaļās zonas

Sabiedrisko apst d jumu teritorijas . Ventspils ielas parks ar lielo koku st d jumiem, lauc m, pastaigu celi em un atp tas viet m. Teritorijas Z da pieeja Karostas kan lmalai un j rai. oti bl vi apdz vots rajons; tr kst sabiedrisko apst d jumu teritorijas.

Attīstības priekšnoteikumi

- bl vi apb v ta un apdz vota pils tās da a;
- slikti nodrozin ta ar in0enierkomunik cij m;
- lielu teritorijas da u aiz em uz muma Lauma teritorija un osta, t s ir ostas akt v k s da as;
- Pulvera ielas biznesa parks, jaunais dzelzce a pievadce z, Zieme u-Rietumu dzelzce a kravu rajoni;
- teritorij notiek akt va pl nozana . transporta infrastrukt rai un esozo apst d jumu teritoriju p rpl nozanai, p rveidei par dar jumu apb ves teritorij m;
- no cit m pils tās da m Zieme u priekzpils tu norobe0o dzelzce z, t ir sava veida nomale, gr ti sasniedzama vieta, autonomijas z mogs;
- nepieciezama atseviz u dz vojam o kvart lu humaniz cija / revitaliz cija, veidojot publisko telpu un apza umojuma strukt ru iekzpagalmos, nepieciezams pl not apst d jumu teritorijas, maza m roga labiek rtojumu loma;
- nepieciezams integr t ostas teritoriju pils t , izdalot taj sabiedr bai pieejamas vietas, savienojot kop j strukt r ielu un piebraucamo ce u t klu,
- publiskas pieejas Karostas kan lam, integr t atp tas, publisk s rtelpas principus.

10.7. Liepājas metalurģis/Brīvības iela

Teritorija starp Liepājas ezeru, dzelzceļu, Cietokšņa kanālu pie Vidusforta Dienvidu lunetes un Brīvības ielu. Nosaukums izsaka šīs pilsētas daļas būtību un teritorijas raksturu. Uz mums - viens no Liepājas atpazīstamības simboliem, kura pirmskums meklējami 1875.gadā, kad tās kotnīcā darbojās kā mazņu fabrika un dzelzslietuve "Sarkanais Metalurģis". Mūsdienās lielākais uz mums Liepājā. "Liepājas Metalurģis", kura attīstības rezultāts ir paplašinājies un attīstījusies tam pieguošā teritorija.

Publiskā ārtlepa

Telpiskais struktūras dominants. Brīvības iela, galvenais ievads pilsētā un gar to izvietotā komercapbūve, ar atsevišķām labiekārtojamām teritorijām galvenokārt pie administrācijas kā m. Brīvības ielas šķērsgriezumā pārvietojama pievēršama aleja, kas jāizveido vietējās ielas ainavas sastāvdaļa.

Zaļās zonas

Sabiedrisko apstādījumu teritorijas nav. Dabiskais liegums "Liepājas ezers", dabiskā teritorija ap Cietokšņa kanālu un Vidusforta Dienvidu luneti. Liepājas ezera Ziemeļa daļa pie "Liepājas Metalurģis" ir publiski nepieejama, kā arī uz muma darbības rezultātā tiek nodarīts nopietns kaitējums apkārtnes videi, kas veicina ezera aizaugšanu.

Attīstības priekšnoteikumi

- gar Brīvības ielu veidojas tipiska piepilsētas lielceļa komercapbūves ainava. no ielas attālinātās skrajās izvietotās lielas, zemas būves;
- industriālās teritorijas tiek izmantotas samērā ekstensīvi;
- "Liepājas metalurģis" teritoriju ieteicams neizmantojam vietām noteikt jauktas izmantošanas statusu (ražošanas un darījumu apbūves teritorijas) - elastīgus noteikumus nekā pareiztīkai ražošanas zonām;
- plānotārtu transporta sasaisti ar lidostu,

10.8. Jaunliep ģija

Atrodas starp Tirdzniecības kanālu, dzelzceļu un Brīvības ielu. Jaunliep ģija, kļūdu mēs to redzam mēsdiens, ar centru ap Annas tirgu ir veidojusies 19.g. beigās. 20.g. sākumā ar noslēgtiem, perfekti est tiskiem un funkcionāli veidotiem rīcnieciskiem kompleksiem, ar centrālo transporta mezglu rajona vidū (dzelzceļa staciju un autoostu) un vairākiem pieejamostas teritorijām.

Publiskā ārtlepa:

Publisko rtelpu veido regulārs ielu tīkls ar koku alejām kā zaļajiem koridoriem, daudzviet saglabāties bruģa segums. Neskatoties uz rajonā izvietotajiem lieliem sabiedriskajiem objektiem (Olimpiskais centrs, Ledus halle, Rietumu tirdzniecības

centrs, viesnīca Amrita), Jaunliep ģija ir saglabājusi savu vēsturisko kolorītu ar klusām ielām, nelieliem veikaliem, tirgu un vecajiem rīcnieciskiem kompleksiem. Ģo rajonu veido galvenās transporta maģistrāles (Brīvības iela, galvenais ievads pilsētā Rīgas virzienā, Kalpaka bulvāris). centra savienojums ar Karostu), tirdzniecības osta, dzelzceļš.

Zaļās zonas:

Sabiedrisko apstādījumu teritorijas. Raiņa parks, kas ir pilsētas nozīmīgais parks. 2010.gadā izstrādāts parka rekonstrukcijas projekts. Pilsētas nozīmīgā apstādījumu teritorija. Tirdzniecības kanāla krastmalā. Kanāla apstādījumi ar liepu rindām gar ielām, koku grupām, puķu dobēm. Jaunās ostmalas krasts labiekārtots. autostāvvietas, soliņi, pieejas kanālam.

Attīstības priekšnoteikumi

- pilsētas daļa, kas sākusi attīstīties 19.gadsimtā, daļēji saglabāties vēsturiskais ielu tīkls;
- daļa teritorijas ietverta aizsargājamās apbūves grupās - iespēja paplašināt un noteikt detalizētus nosacījumus;
- Kufalda projektātais Raiņa parks. pašlaik nepazīstami izmantots un rīcnieciski iedzīvotājiem;
- plānots nozīmīgs projekts. divlīmeņu pārvads pāri dzelzceļam;
- veidojama ar Vecliep ģiju kopīga veloceļu un gājēju ceļu struktūra, nostiprinot abpusējo kanāla malas kā vienotu centru.

10.9. Vecliepāja

kas, kas būvniecībā 17.g., kur blakus tam redzama arī 20.g. padomju laika daudzdzīvokļu apbūve.

Vecliepāja. Liepājas sirds+ Liepājas pils tās tiesības ir ieguvusi 1625.gadā, pils tās teritorijā iekļaujot un apvienojot 10 zvejnieku ciemus, ieglot lauciniecišus vaibstus, kas pārsvārs veidoja izklaidu apbūvi. Apbūve galvenokārt koncentrējās ap izrakto Tirdzniecības kanālu aizriņķus Līvas upes vietā. 1871.gadā par pirmo pils tās arhitektu kļuva M.P.Berģis, kā rezultātā 1890.gadā izstrādāti būvnoteikumi, kas regulēja pils tās apbūvi, noteicātās funkcionalitāti un strukturālo zonu jumumu. 19.g.s. beigās tika izbūvēts elitārs villu rajons, izveidojot arī Jūrmalas parku (G.K. fāls). 2.pasaules kara laikā gandrīz pilnīgi tika iznīcināta Liepājas vēsturiskā apbūve. Mūsdienās Vecliepājas apbūvi veido nāvējāku gadsimtu griezumā. Liepājas apbūvē sastopamas

Publiskā ārtlepa

Liepājas spārdes+puse, vizītkarte, vēsturiskais pils tās kodols, labākās atpūtas un pludmales teritorijas, administratīvais centrs. Pils tās centra apbūves struktūra veidojusies kā daudzlaika notikumu attāstības posmu esence, uzkrājums. Vēsturiski izveidojusies laukumu struktūra, kopā ar tos savienojošām ielām, veido Liepājas centra publiskās telpas, un līdz ar to ģijas zonas, mugurkaulu.

Zaļās zonas

Sabiedrisko apstādījumu teritorijas. Jūrmalas parks, akštes laukums, Roņģu laukums, Kungu un Lielās ielas, Graudu un Lielās ielas, Roņģu un Ke. Valdemāra ielas skvērs, Laukums starp Peldu, Katoļu un Lielo ielu, Karmājas prospekta un Graudu ielas, Republikas un Kr. Valdemāra ielas skvērs, Valnīspieļiha un Vītolu ielas krustojuma, Teātra skvērs, Siena iela zaļā zona, ģiha un Peldu ielas skvērs, Tirdzniecības kanāla krastmala. Ielu apstādījumi. alejas. Peldu, Vītolu, Dzintaru, Liepu, Alejas ielas, Zvejnieku aleja, Karmājas prospekts.

Attīstības priekšnoteikumi

- pils tās identitātes pamatstruktūra;
- intensīvākā darbību un publiskās aktivitātes;
- problēmas - vēsturiskās apbūves kvalitāte un izkairātais raksturs; deformāta vēsturiskās apbūves struktūra;
- plānošanas fokussvirzams uz publiskās telpas un apbūves kvalitātes paaugstināšanu;
- Jūrmalas parku un apstādījumu sistēmu saglabātkā galveno atpūtas un izklaides zonu;
- noteikt specifiskas prasības daļm teritorijām. apbūves kvartāliem
- stenotģijas prioritāti kustība - pieāuta, bet ierobeģota un apzināti bremzāta transporta kustība pils tās centrā;
- humanizātpazlaik neiederģs vietas, apbūvi; padarātievilģku daudzdzīvokļu apbūvi;
- veidot jaunu, plānotu, akcentātu, strukturāli nozīmīgu apstādījumu mezģģlā sistēmu;
- savienot esošos un jāunveidojamos elementus arģzaģjiem koridoriem+. koku stādījumiem vai citiem pāmieniem
- centra dominānzu un vizuālo akcentu atpazīstāmībāno citiem pils tās rajoniem. uzsverami skatu virzieni un pils tās vnēciski izteiksmģkā panorāmas.

10.10. Ezerkrasts

Teritorija starp Tirdzniecības kanālu, Liep ģijas ezeru, Pārkonu kanālu, Ventas, Cenkones, Ezera un Ganību ielām. 1920.gadā apveidzās līdz Riekstu ielai, 1935.gadā taptva teritoriju līdz Pārkonu kanālam un ielas sākās virzienā līdz pazam ezeram. Līdz tam Ezermalā atradās pļavas un ganības, kā arī saglabājās Ganību ielas nosaukums. Ezermalas Ziemeļdaļā atradās kokapstrādes kombināts «Baltija» - tagad teritorija daļēji neizmantojama un tukša. Padomju gados (ap 1950.gadu) iedzīvotāji sāka celt savas privātmājas. Ezerkrasta daudzdzīvokļu namu būvniecība sākas 70.gadu otrajā pusē ar koka

Dzīvokļu ielā. Līdz šim uzcelts tirdzniecības centrs. Ģijas mikrorajona apbūve turpinās Mārupes, Ugāles, Cieceres, Rojas u.c. ielās ar 80.gados.

Publiskā ārtlepa

Viena no telpiskās struktūras dominantēm. Graudu iela, ievads pilsētā no Klaipēdas puses. Rajona Ziemeļdaļu veido 2.stāvu koka un privātmāju apbūve ar piemājas dārziem. Daļēji izvietoti dzīvjamie mikrorajoni. Siena ielas, Ganību ielas, E.Tišu ielas un Mārupes ielas. 70.gados Ezerkrasta mikrorajons veidots kā atsevišķs pilsētas rajons, kā rezultātā tam izveidota arī visa publiskā infrastruktūra, savukārt vēsturiskajā Ziemeļdaļā sabiedriskās nozīmes objektu trūkst. Ģeogrāfiskais novietojums veicina aktīvu rajona attīstību ar mērķiem. Ezera krasta skaistumu zobrādī nomāc vairākus garoju kooperatīvus ar sava juozu dzelzceļu korpusi, pussabrukšanas celtnes, aizliegtas teritorijas.

Zaļās zonas

Sabiedrisko apstādījumu teritorijas. Dunikas ielas parks, Ganību un Tukuma ielas, Papes ielas, Pāvu ielas skvēri. Teritorijas A pusē Liep ģijas ezers ar dabas pamatnes teritoriju (dabas liegums «Liep ģijas ezers»), kas ar visbiežāk tiek izmantota atpūtai.

Attīstības priekšnoteikumi

- lielākais pilsētas dzīvjamais rajons;
- ezera krasts. nozīmīga pilsētas struktūras daļa ar rekreācijas potenciālu;
- attīstīt ezermalu un apkalpes objektus, iespējams veidoties un kārtot par ģijas piekrastei līdzīgus atpūtas vietas;

10.11. Dienvidrietumu rajons

Teritorija starp Dienvidu fortu, Baltijas jūru, Jūrmalas, Cenkones un Ventas ielas. Klaipēdas ielas un Dzintaru ielas mikrorajonu 1.kārtas dzīvojamā būvniecība sāka 1964.gadā. Pēdējos 5.gadiem sākas arzo mikrorajonu sabiedriskā centra celtniecība. Tajā ietilpa arī tirdzniecības centrs, ko tagad pazīstam kā lielveikalu "Sala XL". Līdztekus tālāk 2.kārtas dzīvojamās ēkās. Novietojuma dēļ, zood mikrorajoni ir vieni no vispieprasītākajiem dzīvojamajiem.

Publiskā ārtlepa

Teritorijas Z daļā izvietots privātmāja un vēsturisko koka un mūra koka

dzīvojamais rajons. Jūrmalas ielas galā atrodas Psihoneiroloģiskā slimnīca, Onkoloģiskā slimnīca un Bērnu patversme (zāģu kas atradās kādreizējā pilsētas slimnīcā), apkārtnē plešas bijušie slimnīcas apstādījumi, kas paredzti kā Jūrmalas parka turpinājums. Teritorijas vidusdaļā izvietoti 5.-9.stāvu apbūves mikrorajoni ar tiem paredzto sabiedrisko un darījumu infrastruktūru. Mikrorajonu iekškvartālu labiekārtojums pārsvarā saglabāties no būvcelšanas laika, nepieciešama pagalmu labiekārtojuma rekonstrukcija un apstādījumu atjaunošana un papildināšana. Daļēji atrodas Dienvidu forti un kapa zona, kas pareizjās ir neorganizēta atpūtas vieta zāģu pilsētas daļas iedzīvotājiem.

Zaļās zonas

Sabiedrisko apstādījumu teritorijas. Klaipēdas un Liha ielas skvērā, Klaipēdas un Ventas ielas krustojuma skvērā, Centrālkapu skvērā un kapa zona (plānotā meļāpārka teritorija). Plazumu un zaļās masas kvantitatīvi piezīmē teritorijas R daļēsozā kapa zona. Ielu apstādījumi. Alejas Dzintaru, Cenkones un Kr. Valdemāra ielās.

Attīstības priekšnoteikumi

- viens no lielākajiem pilsētas dzīvojamajiem rajoniem
- attīstīt piekrastes kapa zonu, iespējama veidoties un kārtot par Jūrmalas parkam līdzvērtīgu atpūtas vietu;
- papildināt ielu apstādījumu struktūru, veidot zaļos koridorus Klaipēdas, Liedaga un Dzintaru ielas noslēgumā.

11. MAZDĀRZIŅI

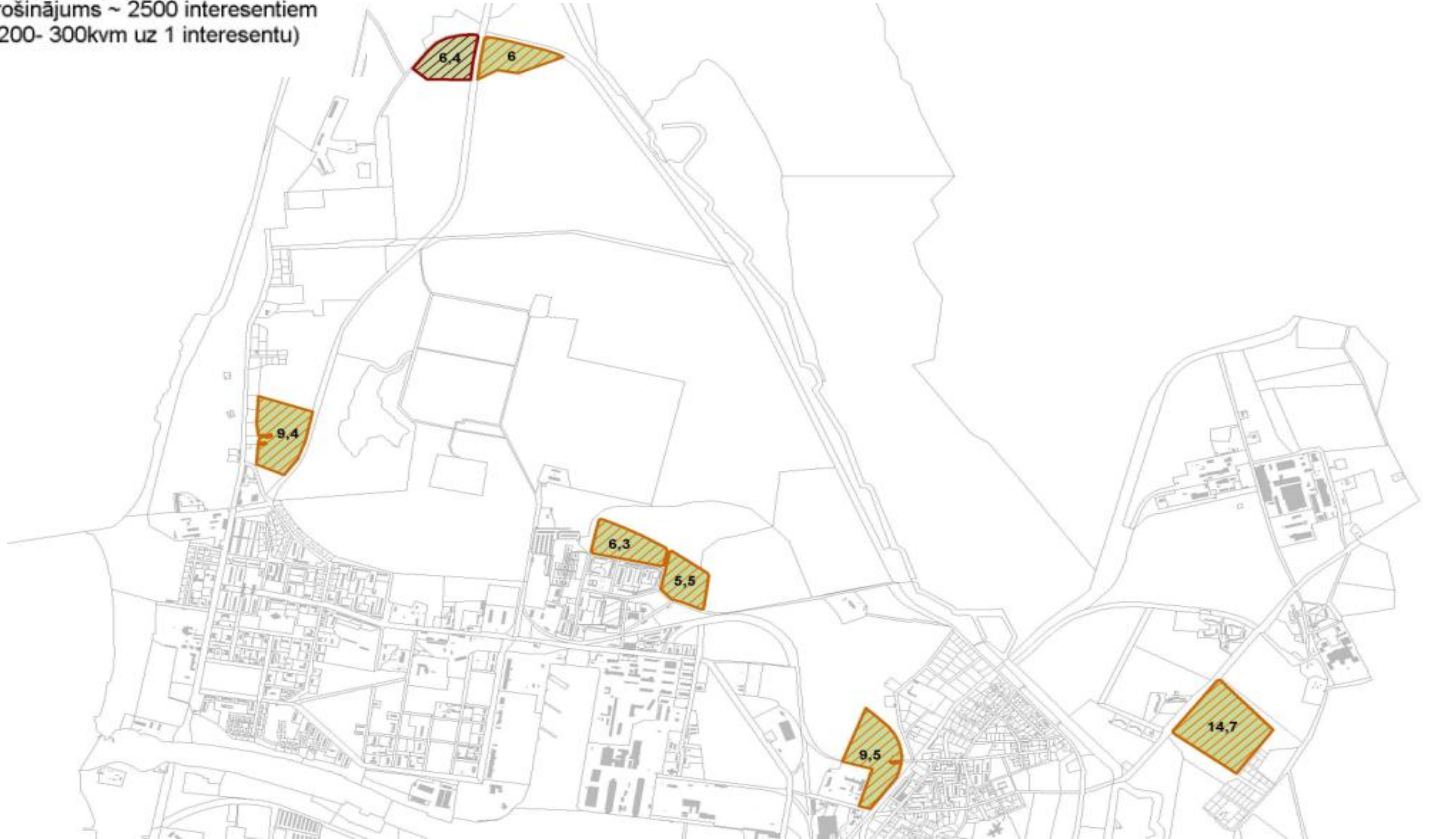
Liepjas pilsētā 2010.gadā ir vairāk kā 20 pēcplatības daļā lieluma mazdārziņu teritorijas, no kurām lielākā daļa ir izveidotas nelegāli un bez saskaņojuma pazvaldībā; kopējā platība ~ 252 ha. Izmantotās ir: biedrība "Gangutskij+Lībiežu ielā", Tosmares dārziņi Spīdolas ielā un Latgales ielā 4, Latgales ielā 6, Slimnīcas dārziņi un "Karostas ozols+Lībiežu ielā 14". Vēsturiski veidojies un raksturīgais Liepājai ir mazdārziņu zāģu platība 200 - 300m².

Plānojumā tiek noteiktas mazdārziņu teritorijas 54 ha platībā, nodrošinot iespējas ~ 2500 interesentu vajadzībām.

Nosacījumi mazdārziņu attīstībai iekļauti TIAN 6.6.6. nodaļā.

25. att. Plānotās mazdārziņu teritorijas

Plānotās mazdārziņu teritorijas
54 ha kopplatībā
(nodrošinājums ~ 2500 interesentiem
(vid. 200- 300kv m uz 1 interesentu)

12. KAPSĒTAS

Liep ģijas pils t ir 6 kaps tās ar kop ģo teritoriju ~70ha. Neveicot kaps tu paplazināšanu, apbed jumu vietu var tu pietiek v l ~ 15 gadiem. Plānotās teritorijas kaps tu nepieciezam bas nodrozināšanai noteiktas Dienvidu kapiem un Garnizona kapiem. *Mājdzīvnieku kapsētas izveide pilsētas teritorijā netiek šinī plānošanas periodā ieklānota – jautājums risinājums kopā ar kaimiņu pašvaldībām.*

13. INŽENIERTEHNISKĀ INFRASTRUKTŪRAS NODROŠINĀJUMS

Inženiertehniskās infrastruktūras esošais nodrošinājums un perspektīvie risinājumi, ņemot vērā teritorijas plānojuma mērķi un detalizācijas līmeni, ir atspoguļoti informatīvajās kartēs un pārskatā shēmās.

Teritorijas plānojuma kompetencē ir noteikta īstājam inženiertehniskajam komunikācijam un pils tās nozīmīgiem objektiem nepieciešamo teritoriju nodrošinājumu. Konkrēti inženierkomunikāciju tīklu attīstības risinājumi ir izstrādājami nākošajos plānošanas un projektāšanas etapos – detalizāciju un būvprojektāšanas ietvaros, ņemot vērā konkrētās attīstības ieceres apjomus, nepieciešamās jaudas/vai patērētās, būvprojektu realizācijas termiņus.

Shēmas sagatavotas pamatojoties uz komunikāciju tīklu Liepjas dienvidos, Liepjas enerģijā, AS "Latvenergo" sniegto informāciju.

Prasības un nosacījumi inženierkomunikāciju projektāšanai, izbūvei un ekspluatācijai nodrošināšanai lielkoties ir regulēti jau valstī vienoti, vispārīgajos normatīvajos aktos, tāpēc, ieviešot normatīvo aktu savstarpējo hierarhiju un pazvaldības saistīto noteikumu izstrādes pamatprincipus, Liepjas pils tās teritorijas plānojuma saistītajā daļā "Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi" netiek citādas vai citādi dublētās vispārīgās normatīvo aktu prasības.

Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos ir ietverti galvenie pamatprincipi un vadlīnijas turpmākai infrastruktūras objektu izvietojumam:

- Inženierkomunikāciju izbūvē, kā arī izmantošana ir definēta visā pils tās teritorijā; tos projektē un izbūvē saskaņā ar vispārīgiem normatīvajiem aktiem;
- Komunikāciju tīklus pamatizvieto ielu sarkano līniju koridoros, vai, kur tas nav iespējams, atsevišķos inženierkomunikāciju koridoros;
- Uz inženierinfrastruktūras objektiem netiek noteikti limitēti apbūves parametri, kā arī netiek izvirzīti nosacījumi jaunveidojama zemes gabala minimālajai platībai;
- Pils tās nozīmīgos objektus izvietojuma noteikšanas un tehniskās apbūves teritorijās, tostarp teritorijas plānojuma galvenajās kartēs "Teritorijas plānotā (kā arī) izmantošana" ir atspoguļotas: NAI rekonstrukcijas vajadzībām rezervētā teritorija Karostas Z daļā, plānotā 110 kV EPL apakzstacijas izbūvei nepieciešamās teritorijas; perspektīvā termoelektrostacijas izbūves projektam rezervētā teritorija – Attīstības teritorijas AR (Latgales iela 4) un 330 kV EPL līnijas trasējums;
- rekonstruējot esošās vai izbūvējot jaunas komunikācijas Liepjas vēsturiskajā centrā un citās aizsargjamās apbūves teritorijās, respektīvi kultūrvēsturiski vērtīgo pils tīklu ielas ainavu, fasādes uc. publisko telpas elementus.

13.1. Elektroapgāde

Liepjas pils tās energoapgādes nodrošinājuma iespējamo raksturo 110/10 kV apakzstacijas un to savienojozo 110 kV elektropvādes līniju tīkls (*skatīt karti un grafiskajā daļā paskaidrojošo karti „Elektroapgāde”*). Zemes gabals Latgales iela 4 ir rezervēts termoelektrostacijas projekta realizācijas vajadzībām un 330 kV EPL pievada koridoru izbūvei.

Plānojums nenosaka ierobežojumus jaunveidojamo zemes gabalu minimālajai platībai, kā arī citus apbūves parametrus. Jaunu 110 kV apakzstacijas izvietojuma atļaušanas un noliktuve apbūves teritorijās.

Atbilstoši 2008.gada 25.septembra lēmums Nr. 467 (protokols Nr.457) par TP grozījumu teritorijas Brīvības 105. 205 apstiprināšanai, ir paredzēta 110 kV EPL trases pārvietojuma pazemes kabelis, paralēli otrai 110 kV EPL virszemes līnijai. Plānojuma grozījumi ir integrēti jaunajā teritorijas plānojumā.

Turpmākās attīstības priekšnoteikumi un risinājumi

- *Detalizētas prasības elektroapgādes infrastruktūras objektu ekspluatācijas nodrošināšanai un jaunu objektu izbūvei ir ietvertas plānojuma daļā „Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi”*

5.20. nodaļā. Maģistrālo elektropārvades tīklu un transformatoru izvietojums parādīts kartēs M 1: 10000 „Plānotā (atļautā) izmantošana” un paskaidrojošā kartē „Elektroapgāde”.

- Visās teritorijās nodrošina būvju inženiertehnisko apgādi saskaņā ar normatīvo aktu prasībām.
- Energoapgādes komersantu objektu izvietojumā ievēro Enerģētikas likuma prasības.
- Inženierkomunikāciju izbūvē un izvietojumā ievēro MK 2004.gada 28.decembra noteikumus Nr.1069 „Noteikumi par ārējo inženierkomunikāciju izvietojumu pilsētās, ciemos un lauku teritorijās” un attiecīgos būvnormatīvus, kā arī nodrošina vides kvalitātes, teritorijas, enerģijas un dabas resursu racionālu izmantošanu un vides pieejamību.

- ievrot "Aizsargjoslu likumu.
- Jaunu elektrolīniju izbūvē AS "Latvenergo" veic pēc elektroenerģijas lietotāju pieprasījuma par elektroenerģijas jaudas ievērojamu paaugstināšanu un jauniem pieslēgumiem.

Jaunu elektroietaišu pieslēgšana un atļautās slodzes palielināšana AS „Latvenergo” tīklam notiek saskaņā ar normatīviem aktiem.

Atkarībā no atsevišķiem objektiem projektējamās elektriskās slodzes lieluma, rakstura un režīma, būvprojektā paredz iespēju apbūves teritorijā izvietot transformatoru apakšstaciju. To izvieto pēc iespējas tuvāk slodžu centriem un centram vai piebraucamam ceļam, no kura „Latvenergo” operatīvajam personālam jebkurā diennakts laikā būtu nodrošināta brīva pieeja apakšstacijai.

Jaunu energoietilpīgu objektu elektroapgādes risinājumi tiek izstrādāti atkarībā no to iesnieguma noformēšanas Klientu apkalpošanas centra

- Perspektīvo un esošo būvju un laukumu šķērsojošos esošos AS "Latvenergo" elektrotīklus nepieciešamības gadījumā pārcelt paredzētajos inženierkomunikāciju koridoros. Elektrotīklu rekonstrukcijas veikt pa lietotāja vai zemes īpašnieka līdzekļiem.

26.att. Elektroapgāde

13.2. Centralizētā sadzģves kanalizāģija, lietusūdeņu savākģšana un attģrģģšana, ūdensapgāde

Komun lo notek de u sav kšanas pakalpojums pils tās centraliz taj sist m , k ar notek de u att rzanu un to novadzanu Baltģjas ģ r nodroģina SIA ūLiep ģas dens+ Centraliz t s notek de u sav kšanas un att ršanas pakalpojums pils t sa em 93% lietot ģu. Pils tās kanaliz ģijas sist mas tklus veido kombin t (komun lie un lietus notek de i kop) un dal t kanaliz ģija. Notek de u att rzana notiek biolo iskaj s att ršanas iek rt s, kuru rekonstrukģija ir veikta 1998. gad . To projekt t vid ģ jauda ir 55 000 m³/dnn, maksim l projekt t jauda . 105 000 m³/dnn (projekt ta 100 300 iedz vot ģiem, emot v r lietus de u piepl dumu).

Att r tie notek de i no NAI tiek novad ti ģ r 12 m dzi um 1,4 km att lum no krasta. Nelielus daudzumus lietus un normat vu t rus ra0ozanas notek de us (2 izpl des) no NAI teritorģijas novada Cietokģ a kan l . Ra0ozanas uz mumi da u notek de u att ra pazi sav s industri laģ s NAI (14 iek rtas) un novada virszemes de os. T pat ar no ra0ozanas teritorģij m tiek novad ti lietus de i. *Detalizēts situāģijas vērtēģjums snieģts Vides pārģkatā.*

Teritorģijas rezervāģija pilsētas notekūdeņu attģrģģšanas iekārtu rekonstrukģijai.

Liep ģas pils tās notek de u att ršanas iek rtas izvietotas ģ ras krast pils tās zieme u da , kuru p d ģo 10 gadu laik ir sk rusi strauģa krasta eroģija. Neapturot eroģijas procesu, past v draudi, ka NAI teritorģija var n kotn tikt izskalota. SIA ūLiep ģas dens+Liep ģas denssaimniec bas projekta 2. k rtas ietvaros ir veģcis detaliz tu Baltģjas ģ ras krasta eroģijas procesu izp ti un izstr d ģis b vprojektu krasta aizsargb ves . b nas izb vei. Uz mums pl no b nas b vi iek aut Liep ģas denssaimniec bas projekta 3. k rtas stenoģamo projektu skait , ta u t k projekta 3. k rta ir sagatavoģanas stadiģ , zobr d nevar uzskat t, ka b na esoģo NAI teritorģijas aizsardģ bai pret eroģiju tiks uzb v ta. T pat ar iev roģot to, ka smilzu apģomi ģ r iepretim NAI ir ierobe0oti, iesp ģams ar , ka krasta procesu stabilģ ģija un piekrastes joslas atģaunoģan s nenotiek k pazlaik ir pl nots. T d , izv rt ģot esoģo situ ģiju, Liep ģas teritorģijas pl nojum ir ģ rezerv zeme ģaunu NAI izvietoģanai, ģad ģum , ģa b na netiek uzb v ta un krasta eroģija n kamajos teritorģijas pl noģanas periodos (12 gadu period) skartu esoģo NAI teritorģiju. V rt ģot NAI aizsarg t bu zģj teritorģijas pl noģanas period , t.i. no 2010. . 2022. ģ., NAI p rvietoģana nav nepiecieģzama, ģo krasts iepretim NAI ir nostģprin ts, ta u krasta stiprin ģjums tiek v rt ts k slaic ģs (10 - 25 gadiem).

Det lpl noģuma projekt ūLiep ģas pils tās teritorģijai Baltģjas ģ ras krasta k pu aizsargģosl robe0 s no Cietokģ a kan lu starp Tosmares ezeru un Baltģjas ģ ru) l dz Liep ģas pils tās zieme u robe0ai starp Baltģjas ģ ru un Tosmares ezeru+ (SIA AKA BIROJS, 2009-2010.), pl noģot Baltģjas ģ ras piekrastes teritorģijas izmantoģanu, Lbiezu iel ir iek auta teritorģijas rezerve tehnik s apb ves vajadz b m, kura pl nota un rezerv ta valsts un pils tās in0enierkomunik ģiju objektu att st bai un paplazin ģanai. Rezerv t s teritorģijas plat ba ir 12,5 ha, kas tiek v rt ta k pietiekama NAI izvietoģanai. T d , teritorģijas pl nojum NAI izb ves vajadz b m tiek ierosin ts pl not iepriekģzmin taj det lpl noģuma projekt rezerv to teritorģiju.

27.att. Sadzīves kanalizācijas apgāde

28.att. Centralizētā ūdensapgāde

29.att. Lietus de ū novad zanas sist mu izvietojums

Turpmākās attīstības priekšnoteikumi lietusūdeņu jomā

SIA s dens in0enieri+ un SIA sCowi+ 2008. gad Liep ģijas pils t izstr d ja projektu sLiep ģijas lietus dens kanaliz cijas in0eniert klu s kotn j inventariz cija. Konceptijas sagatavozana par lietus dens un sadz ves kanaliz cijas sist mu atdal zanu. Darba rezult t ir izstr d ta koncepcija par lietus kanaliz cijas sist mas un sadz ves kanaliz cijas sist mas atdal zanu un t l ku att st bu, k ar ietecamajiem pas kumiem turpm kai lietus kanaliz cijas sist mas izp tei. Ieteikumos nor d ts, ka špils tai nav inform cijas par prognoz jamo iesp jamo kanaliz cijas t kla virszemes noteces de ū novad zana i p rpild jumu un iesp jamo ielu un ku pagrabu appl zanu pie da0 d m vienreiz j lietus apr ina intensit tes p rsniegšanas perioda v rt b m pie da0 d m lietus apr ina intensit t m (un t tad ar ilguma).

- **Balstoties uz projekta darba materiāliem būtu lietderīgi izstrādāt detālu visas pilsētas lietus kanalizācijas sistēmu datormodeli, ar kuru varētu simulēt prognozējamo perspektīvās un esošās lietus kanalizācijas sistēmas elementu kopdarbību. Izstrādājot lietus ūdens kanalizācijas sistēmas**

plānu visai pilsētai ar tādu detalizācijas pakāpi par jauno nepieciešamo lietus ūdens kanalizācijas sistēmas elementu izvietojumu un tehnisko raksturojumu, kas ir pietiekama, lai to izmantotu kā pamatdatus tehnisko projektu izstrādei, nepieciešami izejas dati ar lielāku precizitāti un par vairāk faktoriem salīdzinājumā ar šajā darbā izmantotajiem izejas datiem.

- **Lietus kanalizācijas principiālo risinājumu izstrāde ir risināma atsevišķa projekta ietvaros, jo pilsētas rīcībā šobrīd nav izejas datu, lai pieņemtu objektīvus un pamatotus lēmumus, kuri būtu iestrādājami teritorijas plānojumā.**

13.3. Gāzes apgādes infrastruktūra

Liepjas pilsētas teritorijas gāzes apgādes infrastruktūras nodrošinājumu raksturo:

- maģistrālās pārvades gāzesvads ($P > 1.6$ MPa) lecava. Liepja DN 350 mm,
- gāzes regulēšanas staciju (GRS) „Liepja”;
- augstspiediena ($P < 1.2$ MPa), vidējspiediena ($P < 0.4$ MPa) un zemspiediena ($P < 0.0025$ MPa) gāzesvadi un to iekārtas
- pretkorozijas elektromiskās aizsardzības stacija (KAS), anodu zemi, anodu kabīni un sakaru kabīni.

Gāzes apgādes infrastruktūras objektu izvietojums ir atspoguļots pārskata shēmā (A4 formāts) un M 1: 20 000 kartē „Gāzes apgāde” atbilstoši kartogrāfisko materiālu mēroga noteiktībai.

Turpmākās attīstības priekšnoteikumu un risinājumi

- *Detalizēta informācija un precizētas esošo un plānoto pārvades gāzesvadu un sadales gāzesvadu novietnes un to iekārtas, kā arī to ekspluatācijas un drošības aizsargjoslas uzrādāmas detālplānojumos, kā arī izstrādājot topogrāfiskos plānus, ielu, ceļu, jaunbūvju, rekonstrukciju un inženierkomunikāciju tehniskos projektos.*
- *Lai nodrošinātu esošo tīklu un to iekārtu drošības un ekspluatācijas prasības, jāievēro aizsargjoslas un nosacījumi to ietvaros atbilstoši Aizsargjoslu likumā 22., 32.², 56. un 58.² pantiem, t.sk.:*
  - *augstā spiediena maģistrālajam gāzesvadam lecava – Liepāja ($P > 1,6$ MPa, (DN 350 mm) - 125 m plata drošības aizsargjosla, 15 m platu ekspluatācijas aizsargjosla*
  - *gāzes regulēšanas staciju (GRS) „Liepāja” – 100 m drošības aizsargjosla, 6 m ekspluatācijas aizsargjosla (no žoga)*
  - *augstā spiediena gāzesvadam ($P > 1.2$ MPa) - ekspluatācijas aizsargjosla 5 m*
  - *vidējā spiediena ($P < 0.4$ MPa) un zemā spiediena ($P < 0.0025$ MPa) gāzesvadiem – ekspluatācijas aizsargjosla 1 m*

- *Inženiertehnisko komunikāciju pārbūve, rekonstrukcija vai jaunu tīklu izbūve jāveic saskaņojot ar AS „Latvijas Gāze” un ievērojot LR normatīvo aktu (Aizsargjoslu likums, Latvijas būvnormatīvi u.c.) prasības.*

- *Jaunu tīklu un objektu izbūve realizējama pamatojoties uz konkrētu klientu pieprasījumu attiecīgo apjomu piegādei*

Lai nodrošinātu gāzes apgādi perspektīvajiem rūpnieciskajiem, komunālajiem un individuālajiem patērētājiem Liepājas pilsētas teritorijā, veicot autoceļu un ielu rekonstrukciju, projektējot jaunus autoceļus un ielas, jāparedz iespējamā vidējā spiediena sadales gāzes vadu novietni esošo, projektējamo un rekonstruējamo ceļu nodalījuma joslās, ielu sarkanajās līnijās, atbilstoši MK 2004.gada 28.decembra noteikumiem Nr.1069 „Noteikumi par ārējo inženierkomunikāciju izvietojumu pilsētās, ciemos un lauku teritorijās” un Aizsargjoslu likumam.”

- *Pilsētas gāzes apgādes iespēju pilnveidošanai, tostarp esošās apgādes stabilizēšanai, turpmākās plānošanas ietvaros primāri izvērtējams risinājums vidējspiediena gāzes vada atzara trasējumam un tā izbūvei Pulvera ielas apkārtnes un Karostas daļas apkalpei.*

30. att. Gāzes apgādes shēma

13.4. Sakaru apgādes infrastruktūra

Maģistrālo sakaru apgādes tīklu infrastruktūras izvietojums Liepjas pilsētā shematiski atspoguļots 13.1. pielikuma 31. attēlā, ietverot maģistrālo optisko un vara kabeļu principālo izvietojumu, kā arī ATC izvietojumu:

- ATC Liepja AB/8, Radio iela 15;
- ATC Liepja AE/9, Vaiņodes iela 11;
- ATC Liepja AA/8, Siņu iela 29;
- ATC Liepja AC/9, Atmodas iela 6 (Karosta);
- ATC Liepja AD/8, Grāzupes iela 15;
- PM Liepja BF/9 un tornis, Silas iela 8.

Regulāri tiek veikti elektronisko sakaru tīkla uzlabojumi un attīstība, izmantojot esošās sakaru komunikācijas. SIA *Lattelecom* veic elektronisko sakaru tīklu izbūvi vietās, kur pilsētā notiek ielu rekonstrukcijas darbi.

Sakaru apgādes infrastruktūras turpmākās attīstības risinājumi iekļauti Paskaidrojuma raksta daļēji noteikuma risinājumu sadaļā 4.9. Inženiertehniskās infrastruktūras attīstības iespējas. Aizsargjoslu parametri ietverti 4.12. Aizsargjoslas un citi teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi, 4.12.2. Eksploatacijas aizsargjoslas.

Turpmākās attīstības priekšnoteikumi:

- visi būvniecības darbi jāveic atbilstoši spēkā esošajiem būvnormatīviem, ievērojot arī Aizsargjoslu likumā un Eksploatacijas aizsargjoslu gar elektronisko sakaru līnijām noteikšanas metodikā (MK noteikumi Nr 465) ietvertās normas;
- elektronisko sakaru līniju un objektu aizsargjoslas grafisko atzīmē atbilstoši plānošanas dokumentu un to grafiskās daļas noteiktībai - lokālplānojumos vai detālplānojumos.
- privātiem telekomunikāciju tīkliem, kurus paredzēts pieslēgt SIA *Lattelecom* publiskajam elektronisko sakaru tīklam, jāatbilst Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas apstiprinātajiem tehniskajiem noteikumiem (SPRK 2002.11.12 sēdes protokols Nr 64 (94) 10.p.), kuros norādīti tīklu savienošanas nosacījumi;
- ja ar privātā tīkla īpašnieku noslēgts līgums „Par elektronisko sakaru tīkla robežu”, tad iekšējie telpu un teritoriju telefonizācijas darbi jāveic ēkas vai teritorijas saimniekam saskaņā ar šo noslēgto robežlīgumu;
- lielos uzņēmumos nodrošina atsevišķa telpa telekomunikāciju iekārtām, atsevišķā gadījumā arī līniju ievadiem;
- privāto un publisko elektroniskos sakaru tīklu ierīko un izbūvē atbilstoši Ministru Kabineta apstiprinātajiem „Elektronisko sakaru tīklu ierīkošanas un būvniecības noteikumiem” (MK noteikumi Nr. 496);
- lai veiktu elektronisko sakaru tīkla infrastruktūras attīstības plānošanu un pakalpojumu nodrošināšanu, savlaicīgi informē SIA *Lattelecom* par pilsētas attīstības plānā iekļauto jauno dzīvojamo māju un uzņēmējdarbības objektu celtniecību; tostarp katra kalendārā gada beigās vēlams informēt SIA *Lattelecom* par nākamajā gadā plānoto ielu un teritoriju rekonstrukciju.

31. att. Sakaru apgādes shēma

13.5. Centralizētā siltumapgāde

Centralizētā siltumapgādes sistēmas attīstības pamatprincipi un vadlīnijas iekļautas TIAN 5.20. sadaļā. Detalizēti nosacījumi ietverti atsevišķi izdotajos Liepājas pilsētas saistošajos noteikumos.

32.att. Centralizētā siltumapgāde

14. Civilā aizsardzība

Esošais ugunsdzēsības hidrantu izvietojums ir atspoguļots paskaidrojumā kartēs. Civilā aizsardzības un ugunsdzēsības jautājumi risināmi pazvaldības dienestiem sadarbojoties ar VUGD Kurzemes reģiona Liepājas brigādi.

Turpmākās attīstības priekšnoteikumi un risinājumi ugunsdrošības un civilās aizsardzības jomā, detālplānojumu un konkrētu būvprojektu projektēšana paredz:

- *Ugunsdzēsības un glābšanas dienesta tehnikas piekļūšanu visām esošām un perspektīvajām ēkām, būvēm atbilstoši LBN 201 ~ 07 „Būvju ugunsdrošība” prasībām;*
- *ugunsdrošības prasības būvēm ievērot atbilstoši LBN 201 - 07 „Būvju ugunsdrošība” prasībām;*
- *Ārējo un iekšējo ugunsdzēsības ūdensapgādi atbilstoši LBN 222 — 99 “Ūdensapgādes ārējie tīkli un būves”; LBN 201 - 07 “Būvju ugunsdrošība” un LBN 221 - 98 “Ēku iekšējais ūdensvads un kanalizācija” prasībām, ņemot vērā perspektīvo apbūves intensitāti un objektu ugunsbīstamību;*
- *Ņemt vērā normatīvo aktu prasības par ugunsdrošības atstarpēm starp dažādu ugunsdrošības pakāpju un funkcionālās nozīmes ēkām un būvēm;*
- *Ēku, būvju un komunikāciju būvniecību paredz ievērojot “Aizsargjoslu likumā” un Latvijā spēkā esošo būvnormatīvos noteiktās prasības;*
- *Pirms uzsākt sabiedriski nozīmīgo būves projektēšanu no VUGD Liepājas brigādes saņemt tehniskos noteikumus būvprojektēšanai (rakstiskā veidā);*

Infrastruktūras attīstības jomā paredz:

- *Ūdens ņemšanas vietu pilsētas rajonā starp 14.novembra bulvāri un Alsungas ielu, Atmodas bulvāri un Pulkveža Brieža ielu, 14.novembra bulvāra un Lībiešu ielu;*
- *Ugunsdzēsības hidrantu tīklu paplašināšanu Feniksa, Adu, Vecā Ostmala ielās un Klaipēdas ielas rajonā pie pašreizējā tramvaju galapunkta;*
- *sūkņu stacijas ierīkošanu Karostas rajonā spiediena nodrošināšanai ūdensvadu maģistrālēs;*
- *Civilās aizsardzības sirēnu nodrošināšanu M.Ķempes ielas rajonā, Liepājas reģionālās slimnīcas rajonā, Atmodas bulvāra un Pulkveža Brieža ielas krustojuma rajonā;*
- *Ugunsdzēsības depo posteņa izveidošanu Karostas rajonā.*